Savaitinis Laikraštis
"GARSAS"
Leidžiamas
Susivienijimo Lietuvių R. Kat
Amerikoje
Išeina kas Ketvergas.
Prenumeratos kaina:
Metams $1.50
Pusei metų $1.00
Užsieniyje $2.50
Apgarsinimų kainos ant pareikalavimo.
Adresas:
"Garsas"
456 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel. Stagg 3837.

GARSAS

Organas Susivienijimo Lietuvių R. Katalikų Amerikoje.

Entered as second class matter May 31, 1917, at the Post Office at Brooklyn, N. Y. under the Act of August 24, 1912.

Lithuanian Weekly
"GARSAS"
Published every Thursday by
Lithuanian Roman Catholic
Alliance of America
P. Mulevičius, Secretary and
Business Manager.
Yearly Subscription rates:
In United States $1.50
To Foreign Countries $2.50
Advertising rates on application.
Address:
"Garsas"
456 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Published and distributed under permit (No. 518), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Brooklyn, N. Y. By the order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

No. 38 KAINA 5c. KETVERGAS, RUGSĖJO (September) 19 d., 1918. SINGLE COPY 5c. Vol.-Metai II.

Ketvirtosios Laisvės Paskolos pardavinėjimas prasidės Rugsėjo 28 d. Lietuviai, visi pirkite Paskolos Bondsus, pirkite nuo Lietuvių Komitetų.

KARĖS ZINIOS.

Amerikonų laimėjimai.

Iš praeitos savaitės pranešimų matyti, kad Amerikos kariuomenė padarė didelį žingsnį vakarų fronte prie St. Mihiel. Čia amerikonai užėmė didelės svarbos vietas paimdami nelaisvėn apie 20-000 vokiečių kareivių ir apie 200 kanuolių. Paėmę tą miestą, artinasi prie vokiečių rubežiaus.

Oficialiai pranešama, kad amerikonai orlaivininkai bombardavo Metzo tvirtoves, numesdami ant jų net 29 tonus eksplioduojančios medegos.

Paėmė Vailly.

Prancuzai spaudžia vokiečius ant upės Oisne, ir šiomis dienomis paėmė miestą Vailly. Anglai ir neatsilieka, jie varo kaip išmanydami vokiečius palei Ypres kanalą.

Serbai progresuoja.

Serbai su graikais pradėjo eiti pirmyn. Pereitą pirmadienyj serbai ir francuzai paėmė net tris Bulgarų drut vietes Salonikuose.

Francuzų pranešimai sako kad visas frontas Makedonijoje veikia.

RUSIJOS STOVIS.

Visoje Rusijoje verda it puode. Bolševikai eina prie to, kad "žemiškas rojus" krauju apsilietų. Skerdynės, pjovynės, užmušėjystės, deginimai, šaudimai, pasidavinimai vokiečiui, tai kasdieniniai bolševikų "rojaus" atbalsiai.

Rusijoje dabartiniais laikais neliko nieko tokio, kas butų panašu ant rojaus. Ten viešpatauja Leninas, Trocki ir jų su kruvinomis nuo žmonių kraujo rankomis vokiečių agentėliai. Jie guldo graban Rusiją ir žeria sau į kišenius kaizerio papiltą už jujų darbą, auksą.

Omskas paskelbė karę Vokietijai.

Omsko naujoji valdžia paskelbė kaizeriui karę. Taipgi išleido paliepimą mobilizuoti visus naujokus 1918 ir 1919 metų. Rytinėj Europos Rusijoje čeko-slavai su rusais susijungę organizuoja didžiausią kariuomenę, ir tikimasi, kad kaizeris turės trauktis iš ten Berlino linkui ir atsiklaupęs prieš talkininkus maldauti susimylėjimo.

Petrogradas liuosas nuo bolševikų.

Kaikurie laikraščiai praneša, kad buk Petrogradą užpuolę kaimiečiai ir po kelių dienų paliuosavę tą miestą nuo bolševikų. Čia reikėtų abejoti, nes Petrogradas yra rankose vokiečių ir jeigu bolševikai prasišalino, tai tik su sutartim su vokiečiais.

Lenkai Sibire organizuoja legijonus.

Iš Harbino pranešama, kad lenkai po vadovyste savo oficierių organizuoja lenkiškus legijonus. Kadangi lenkų Sibire nuo senovės laikų yra daug, tai tas darbas organizavimo legijonų eina gerai ir skubiai.

NAUDOJA NUODUS PASILIUOSAVIMUI NUO KARIUOMENĖS.

Iš Washingtono pareina žinios, kad ten slaptųjų agentų pranešta, jog daugelis užsiregistravusių vyrų naudoja morfiną, kokainą ir kitas narkotiškas gyduoles - nuodus, su kuriais mėgina išsisukti nuo kariuomenės.

Kaip praneša tyrinėtojai tų dalykų, kad tukstančiai jaunų vyrų liekasi prašalinti iš lagerių vien delto, kad vartoja ar vartojo savo sveikatos suardymui nuodus. Tie nuodai parduodami kareiviams visokių slaptų agentėlių ir kaip valdžios agentai praneša, tai Suv. Valstijose yra apie 1,500,000 naudotojų viršminėtų nuodų. Vienoje tik New Yorko valstijoje yra nesveikų iš priežasties tų nuodų apie 100,000 žmonių.

Kaikuriuose lageriuose atrasta aficieriai taip įpratę prie morfinos, kad net kaikurie turėjo prisipirkę daug ir vežėsi Francijon, kad tik nuo jų neatsiskirti.

Kareiviai daugiausia gauna juos nuo paprastų agentėlių, kurie lyginai vabalai, slankioja po kareiviais užimtus lagerius. Visokiais budais galima tuos nuodus gauti. Kaikurie pasakoja, kad tuos nuodus parduoda maišytus su valgomais daiktais, kaip va: pajais, saldumynais net kartais siunčia popierą išmirkytą tuose nuoduose ar kur mezginių siuntinyj paslėpta.

Čia parodoma pranešimai daktarų, kurie turėjo progą gydyti ligonius nuo tų nuodų ir, kurie, tikimasi, pasitrigubino. Pav. Alabama — 739, Arkansas 1,250, Colorado 584, Conn. 968, Deleware 166, Florida 882, Ga. 2,242, Idaho 7, Ill. 1,197, Kentucky 1,692, La. 1,110, Me. 427, Maryland 1,062, Mass. 2,238, Michigan 2,745, Minn. 1,249, Miss. 307, Mo. 3,272, Mon. 16, Nebr. 339, N. H. 1,363, New Jersey 2,274, N. Mexico 698, N. C. 2,211, N. Dak. 153, R. I. 548, S. Dakota 175, Utah 35, Wyo. 60 ir D. C. 443. Viename tik New Yorke yra surasta apie 8,000.

Valdžia tuo labai susirupino, kad nepaisant užginimo, nepaisant Harrisono teisių, šalyj pasibaisėtinai išsiplatino narkotiški nuodai. Manoma griebtis aštriausių priemonių ir galutinai padaryti galą platintojams nuodų.

GAUDYS "SLACKERIUS".

Iš Washingtono parėjo žinia, kad valdžios agentai ir policija pradės ištikrųjų gaudyt slackerius. Iki šiol, daug buvo nesusipratimų, nes kartais yra gana sunku atskirti žmogų tarp 30 ir 40 metų. Bet šiandien, kada jau yra užsiregistravę visi net iki 46 metų, tai beveik kiekvienas darbininkas turės parodyti savo registracijos raštą ir tiesiog negalimas daiktas bus pabėgti nuo kareiviavimo.

Tatgi valdžia praneša, kad išvengti kokių nesmagumų, kiekvienas vyras tarp 18 ir 46 metų amžiaus turi nešioti visada su savimi savo registracijos kortelę. Nepildantis to tenerugoja ant valdžios, jeigu paklius belangėn.

ARGENTINA TURI 2,000,000 TONŲ KVIEČIŲ.

Iš Buenos Aires rašoma, kad nesenai žemdirbystės ministeris pranešė, jog argentina turi 2 milijonu tonų kviečių pardavimui, taipgi pusantro milijono kitokių javų. Apart to jau talkininkai esą nupirkę 2,500,000 tonų javų. Gražus uždėrėjimas.

BOLŠEVIKAI LENKIASI PRIEŠ KAIZERĮ.

Iš Londono rašoma, kad bolševikų Rusijoje valdžia jau pasiuntus Vokietijai pirmą išmokėjimą už karės išlaidas 250,000,000 rublių. Kaip žinoma, Leninas su Trockiu pardavę Lenkiją, Lietuvą, Latviją ir kitas tautas hunams, prisižadėjo dar pastariemsiems primokėti 6-000,000,000 rublių karės nuostolių, iš kurių bus apmokama algos ir užlaikymas Trockio ir kompanijos.

Pinigus vežta specialiu traukiniu ir pusė jų buvo aukse, gi kita — valdiškomis notomis.

MOTERYS KONDUKTORIAIS.

Kaikuriuose didesniuose miestuose atjaučiama didelė stoka darbininkų vyrų. Ypatingas atjautimas apsireiškia, tai prie gatvekarių konduktoriai. New Yorke jau senai moterys konduktoriais ant gatvekarių tarnauja. Dabar jau ir mieste Detroite, Mich., pradėjo imti moteris prie to darbo. Konduktoriaus darbas yra moterims gana sunkus; nes jos gauna daug pašiepimų nuo važiuotojų, ypatingai kol žmonės apsipranta.

PREZIDENTAS PASIRAŠĖ ANT APSKRIČIŲ BILOS.

Iš Washingtono pranešta, kad rugsėjo 12 d. prezidentas Wilson pasirašė po taip vadinamu "zone", apskričių bilium, kuriame sako, kad bus uždrausta pardavinėti svaigalus aplinkui laivų, amunicijos ir kitas kariškas dirbtuves.

Yra kalbama, kad New Yorko miesto visoj pietinėj dalyj iki 14 gatvės bus saliunai išvaryti. Bus tai didis gevaltas storapilviams. O juk ten kaip tik ir yra centras visų saliunų.

JAPONŲ DARBININKŲ ALGA PAKILO 50%.

Iš Tokio pranešama, kad iš priežasties pakėlimo kainų ant valgomųjų daiktų Japonijoj, valdžia nutarė pakelti visiems, kaip privatiniams, taip ir valdžios darbininkams algas iki 50%. Yra pramatoma, kad Japonijoje jau susipratę darbininkai ne siduos taip daug savęs išnaudoti ir in Trumpoje ateityje gali kilti vėl riaušės. Valdžia taigi ir mėgina pagerinti darbininkų buvį.

BOLŠEVIKAI — KAIZERIO VERGAI.

Pereitos savaitės pabaigoje atėjo žinia iš Washingtono, jog "Committee on Public Information" gavo labai svarbius iš Rusijos dokumentus, kuriuose priparodoma, kaip ant delno, kaip vokiečiai rengėsi karėn. Kaip jie taisėsi ir samdė sau agentus, kurie visose pasaulio dalyse sėjo vokiečių kulturą. Tuose dokumentuose priparodoma, kad bolševikai yra tai tikri kaizerio samdininkai-vergai, kad Vokietijos socialistai buvo bolševikų patarėjais, kad bolševikai neatsirado Rusijoje, bet slapta buvo vokiečių prisiųsti ir kad dabartinė Rusijoje taip sakant bolševikų valdžia nėra bolševikų, bet vien kaizerio ir jo slaptų vokiškų agenų. Ten priparodoma, jogei pradžiai Rusijos revoliucijos vokiečių valdžia paskyrė net 50,000,000 rublių, kad kaizeris pasiuntė savo generolus Rusijon, permainydamas pirm to jiems jų vokiškas pavardes ant rusiškų, kad susprogdinimui amunicijos sandelių Vladivostoke buvo paskirta net 5,000,000 rublių, kad rinkimas vyresniųjų Rusijoje buvo suplenuotas Berlyne, kad Vokietijos socialistai eina slapta kartu su Rusijos bolševikais. Toliaus tuose dokumentuose nurodoma, kad taip vadinama Brest Litovsko sutartis buvo padaryta, kad tik apdumus pasauliui akis. Pasirodo, kad ten sutartį padarę vieni vokiečiai, pasinaudodami žydeliais, priėmusiais rusų pavardes ir tai auksu papirkti.

Kas žin, ką dabar sakys Amerikos lietuvių bolševikai, kurie taip guldo galvas už žydus, o kartu ir kaizeriui lenika žemyn galvą. Ką jie ant to pasakys?

TAUTOS FONDO REIKALAI.

Laisvės Savaitė.

Laisvės Savaitė nuskirta nuo **Lapkričio 24 d. iki Gruodžio 1 d.** Bet kam tas laikas nebus patogus, galės skirtis kitą savaitę. Svarbu tik kad kiekviena kolionija "Laisvės Savaitę" apvaikščiotų.

Lai visos Amerikos lietuvių kolionijos prie tos didelės ir brangios Lietuvai šventės iškalno ruošiasi, kad pasirodytume tikrais Lietuvos sunumis.

$50,000 iki Kalėdų.

Atsiminkime, kad esame padarę pasiryžimą iki šių metų Kalėdų surinkti Tautos Fondui 50,000 dolerių. Tą prakilnų pasiryžimą išpildysime, jei visi nuoširdžiai padirbėsime, aukų nesigailėsime. Tad į darbą, nes laiko nebedaug!

Kalėdinis Fondas.

Pernai Kalėdų Fondui surinkome $10,000.00. Šiais metais turime surinkti penkis kartus daugiau. Butent 50,000 dol.

Iškalno žinokim, kad kiekvienas lietuvis savo Tėvynei Lietuvai turi skirti šiais metais nemažą auką.

L. Šimutis,
T. F. Sekretorius.

AUSTRAI ŠAUKIA TAIKOS KONFERENCIJĄ.

Pereitą pirmadinį pasaulio valstybės gavo nuo Austrijos notą, kurioje kviečiama sušaukt taikos konferenciją, arba geriaus sakant, tartis apie taiką. Nota arba pakvietimas yra labai gudriai sustatytas, joje rašoma, kad Centralės valstybės kariauja vien apgindamos savo šalis, tuotarpu visi žino, jog vokiečiai turi po savo ranka visą Serbiją, Rumuniją, Belgiją ir dalis Francijos bei Rusijos. Matyti, kad vokiečiai nedrįsta kreiptis į kariaujančias valstybes, tai savo gudrumu prisidengę stumia Austriją prašyti taikos konferenciją sušaukti.

Kaikurie diplomatai pramato gudriai sugalvotą vokiečių triksą. Jie nori su tuo atsišaukimu sukelti žemesnėse kliasėse žmonių, jeigu ta konferencija neįvyktų, nepasiganėdijimą su savo valdžia. Jie gal pasakys, kad buk jie nori taikos, kurios pasaulis jau taip yra ištroškęs. Bet kaužin, ar laikui bėgant ta taika negalėtų pavirsti į dar didesnį pragarą negu kokis dabar yra. Taigi iš visko, kas yra tame atsiliepime parašyta, matyti, kad Vokietijos diplomatai matydami artinanties paskutinį galą, matydami kad gal netrukus reiks atsižadėti ir kaizerio ir savo sočių vietelių, griebiasi visokių prigavysčių.

Daugumas iš tėmytojų šios karės pataria visai nepaisyti apie tas šaukiamas konferencijas, bet stoti dar su didesne energija kovon su prusų militarizmu ir uždėjam galutiną smugį, nulaužti jam sprandą ant visados, ir kad ant toliaus jau jis neatsigautų.

Tokia tai talkininkų diplomatų nuomonė, Yra manoma, kad jie jos ir laikysis.

TRUMPAS ATSAKYMAS ANT ILGO UŽKLAUSIMO

Austro Vengrija spiriama kaizerio parašė pasauliui notą kelių šimtų žodžių ilgumo kuria kviečia sušaukti taikos konferenciją. Prezidentas Wilson Austrams ant tos notos atsakė pavartodamas tik 68 žodžius.

Štai atsakymas:

"Suv. Valstijų valdžia jau čia, kad atsakimas Austro Vengrijai ant jos notos yra vienintelis.

Daug kartų buvo su pilnu atvirumu sakyta apie sąlygas taikos, kokias Suv. Valstijos galėtų švarstyti ir prisidėti, kitaip negali ir nepriims jokių šaukimų - konferencijų apie taiką, apie kurią taip aiškiai daug kartų buvo aiškinama."

ŽUVUSIEJI UŽ GARBĘ.

Pereitos savaitės sužeisti ir užmušti lietuviai kareiviai, tarnaujanti Dėdei Samui Francijoje:

A. Jančis iš Port Griffith, Pa., prapuolęs.

J. J. Dublinskis, Shamokin, Pa., užmuštas.

A. Karvelaitis, Collinsville Ill., sužeistas.

G. Petrakilas, Thompsonville, Conn., sužeistas.

A.J. Jecius, Bangor, Mass. sužeistas.

Šermukšnis A., Shenandoah, Pa., sužeistas.

F. Maturas, Tariffville, Conn., sužeistas.

A. Gu3stas, Westville, Ill., užmuštas.

J. Laucius, E. Windsor, Conn., sužeistas.

G. Geras, E. Syracuse, N. Y., mirė nuo žaizdų.

Fr. Bernas, Elmira, N. Y., nelaisvėje, nežinia kur.

Fr. Mačiulis, Chicago, Ill., prapuolęs.

J. Jeselskis, Rumford, Me. prapuolęs.

Antanas Vaiciekauskas, Brooklyn, N. Y., mirė nuo žaizdų.

St. Martinavičius, Shenandoah, Pa., prapuolęs.

Pran. Juodviršis, Brooklyn, N. Y., prapuolęs.

Ign. Balčiunas, New York, N. Y., nelaisvėje.

A. A. KUN. M. KRAUČIUNAS.

Rugsėjo 7 d. mirė visos Amerikos lietuviams gerai žinomas kun. džiakonas M. Kraučiunas.

A. a. kun. M. Kraučiunas gimė 1865 m., Šunskų par. Mokslus ėjo Marijampolės gimnazijoje. Į Seinų seminariją įstojo 1884 metais. Išbuvus penkis metus seminarijoje, tapo įšventintas į kunigas 1889 metais. Tik keliose vietose iškunigavęs Lietuvoje ir Mozurijoje, 1893 metais atkeliavo į Ameriką ir tais pačiais metais tapo klebonu Šv. Jurgio parapijos Chicagoje, kame išbuvo 24 metus.

A. a. kun. M. Kraučiuno pastangomis pastatyta Šv. Jurgio bažnyčia, kuri skaitosi viena iš gražiausių bažnyčių Amerikoje. Prie bažnyčios įtaisyta graži mokykla ir klebonija.

A. a. kun. M. Kraučiunas buvo nariu S. L. R. K. A.

Lietuviai, atminkime, kad iki Kalėdų turime surinkti Tautos Fondui $50,000.00!

PIRKUSIEMS LIBERTY LOANS.

Visiems pirkusiems 3-rd Liberty Bondsus primenama, kad už 6 mėnesius 4¼% nuošimčiai gaunami po rugsėjo 15, 1918. Turinti coupon bondsus privalo nuplėšti vieną kuponą, už kurį gaunama pinigai bile bankoje ar finansų biznio įstaigoje.

Pirkusieji registruotus bondsus, nuošimčių čekį gauna krasa iš Treasury Department'o. Tokie privalo duoti žinią Treasury Departamentui, jei laike pirkimo bondsų butų permainę savo gyvenimo vietą, nes nuošimčiai yra siunčiami tokiu adresu, kokis buvo priduotas perkant registruotą bondsą.

4-th Liberty Loan prasidės subskripcija šio mėnesio 28 d. Visose kolionijose organizuojasi tam tikri komitetai bondsus užrašinėti. Lietuviai taipgi neprivalo nuo to darbo atsilikti. Sužinokite pas vietinius Liberty Loan komitetus ir sutverkite Lietuvių Komitetą savo kolionijoje. Užrašinėkite, parduokite ir patįs pirkite 4-th Liberty Bondsus. Pabaigoje praneškite Treasury Departamentui, kiek jusų kolionijoje lietuviai bondsų pirko ar užsirašė. Rytinių valstijų kolionijos prašomos apie tai pranešti ir 2-nd Federal Reserve Distrikto Lietuvių Komitetui, kiek išviso jusų kolionijos lietuviai pirko 4-th Liberty Bondsų. Valdžiai yra svarbu žinoti, ant kiek kurios tautos ją remia, perkant bondsus. Mums lietuviams tuomi labiaus svarbu, kad mes pirkdami bondsus ir remdami valdžią laimėti šiąją karę, galėtumem aiškias skaitlines valdžiai pristatyti. Tą galėsime tiktai per Lietuvių Komitetus. Per kur jus nepirktumete, ar per bankas ar per savo dirbtuves, praneškite mums, kiek išviso jusų kolionijos lietuviai išpirko.

P. Mulevičius,
Pirmininkas Lietuvių Skyriaus 2nd Fed. Res. Dist. Liberty Loan Committee, 458 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Tikros Žinios
apie A. L. Visuotinąjį
Seimą
randamos tiktai Seimo knygoje
"Laisvėn Bežengiant"
Ten randasi A. Liet. Visuotinojo Seimo Istorija, Protokolas, delegatų ir draugijų vardai, parodant iš kokių miestų kas delegavo. Visos priimtos rezoliucijos lietuvių ir anglų kalbose, Seimo vakare pasakytos kalbos; vietos, Seimo, jo vadų ir komisijų paveikslai. Gražios poperos, viršeliai lietuviškos vėliavos spalvomis ir žirgvaikiu. Toje knygoje išreikšta Amerikos lietuvių tikrieji siekiniai. Turėsi istorišką dokumentą rankose. Tamstai patariame nusipirkti, nes pelnas skiriamas Lietuvos laisvės reikalams. Kaina su prisiuntimu tiktai 75c.
Užmokesnį siųsk krasos ženkleliais. Adresuok šiandien:
P. MULEVIČIUS,
458 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Redakcijos Pastabos.

VĖL PRIE DARBO.

Praėjo vakacijų laikas. Per vasarėlę pasilsėję, vėl imkimės už darbo savo organizacijos labui. Nors S. L. R. K. A. nariai ir per vasaros karščius nesnaudė, bet veikimo nusilpnėjimas buvo žymiai matomas. Rudenio laikas, tai patogiausias veikimui. Ir tą laiką, kada nė šalta, nė šilta, reikia butinai išnaudoti. Dabar jau gana patogu rengti vakarus, balius, agitativiškas prakalbas ir t.

Dabar gana sunkus Susivienijimui laikai. Daugumas iš jo narių stoja Dėdės Samo kariuomenės eilėsna. Bet nereikia nusiminti. Iš jų didžiuma grįš atgal. Jie prasišalins tik ant trumpo laiko, kol kaizeris bus pipirų žemėn pasiųstas. O tas galas jam greit ateis. Užtad musų broliai sugrįžę dirbs kartu su mumis. Iš to nereikia nusiminti, dvasioje nupulti, bet dirbti ir dirbti.

Butų gerai, kad kiekviens apskritys išsirinktų sau po keliatą gerų Sus-mui agitatorių. Centras agitatoriaus užlaikyti negali. Lai jį pavaduoja apskričiai, tada ir agitacijos darbas geriau seksis.

LAIKAS PRADĖTI.

Susivienijimo pereitas seimas priėmė rezoliuciją, kad kiekvienas jo narys taptų Tautos Fondo nariu. Iki šiol tą nutarimą tik viena 135 kuopa tepildo. Kodel taip — nežinia. Jei ir norėtum tikrą priežastį surasti, neįstengtum. Kaip paprastai, mes esame pripratę kaltę ant aplinkybių numesti. Kaltiname laiko nepatogumą, gyvenimo aplinkybes, neprisirengimą, nerangumą ir t. t. Bet, atsižvelgiant į šių dienų svarbą, į musų tėvynės padėjimą, reiktų pergalėti visas nepatogias aplinkybes ir ilgiau nelaukiant darbą pradėti.

Mums rodos, jog kiekvienas S. L. R. K. A. narys gali skirti savo tautos reikalams kas mėnuo nors po mažą dalelę, sakysime po 25c. mėnesiui. Tas mokesnis musų neapsunkins, nes jis nedidells, išgalimas. Brangus Susivienijimo nariai, imkim už pavyzdį skruzdėles. Jos mažytės, bet žiurėkite, visos dirbdamos kokias dideles kruvas suneša. Ir mes, jei visi prisidėtume prie Tautos Fondo su savo dalele, sunėštume daug pinigėlio, su kuriuo išvaduotume savo mylimą kraštą. Nieko nelaukdami pradėkite mokėti į T. Fondą. Apie darbo pradžią tuojaus duokite mums žinią. Paskelbsime viešai, kad jus gražų pavyzdį kitos organizacijos ir draugijos pasektų.

4-TOJI LAISVĖS PASKOLA.

Visi lietuviai esame įsitikrinę apie tai, jog padėjimas Dėdei Samui šią karę išlaimėti daug gelbės įvykinti gyveniman musų amžių troškimus, išgaut Lietuvai laisvę, už kurią Amerika su talkininkais leidžia savo turtus, netenka milijonų piliečių.

Kuomi mes galime prisidėti prie šios karės išlaimėjimo? Pirkimų Amerikai Paskolų, Karės Taupymo Ženkleliais, savais legijonais. Kol kas savų legijonų neturime, tai ir reikia dabar visą domą mums atkreipti į 4-sios Laisvės Paskolos pirkimą. Kad pasekmingiau tą darbą varius, reikia iškalno pradėti prie to ruoštis. Reikia organizuoti tam tikrus komitetus, susidedančius iš visų draugijų bei kuopų atstovų, tame reikale reikia susinešti su valdžia, skelbti vietinėje amerikonų spaudoj, kad darbas varomas. Geras yra budas agitacijos darbui rengti prakalbas, pakviečiant į jas ir amerikonus.

Jei lietuviai, nebudami gerai susiorganizavę 3-sios Laisvės Paskolos išpirko už pus penkto milijono dolerių, tai dabar gerai prisiruošę, galėtų trigubai daugiau išpirkti.

Ketvirtosios Laisvės Paskolos pardavinėjimas prasidės 28 d. rugsėjo. Laiko nebedaug, ruoškimės.

Kiek kokios tautos, jų tarpe ir lietuvių išpirko Trečiosios Laisvės Paskolos, buvo pagarsinta visos Amerikos spaudoje. Tas turėjo didelę lietuviams svarbą. Nepraleiskime ir šios progos gerai pasigarsinti, ko mums labai yra reikalinga.

SOCIALISTAI NERIMSTA.

Kaip Rusijos, taip ir Amerikos lietuviai socialistai nerimsta. Jie iš kailio neriasi matydami, kaip ištikimieji Lietuvos sunųs išsijuosę dirba reikale neprigulmingos Lietuvos. Kad tam darbui užkenkus, jie darė kliutis uždarydami rimtesnius tautos darbininkus Rusijos kalėjimuosna. Bet ir tas baisus judošiškas žingsnis lietuvių dvasios nenuslopino. Jie varo savo prakilnų darbą ir toliau. Tas musų socialistus gązdina. Socialistai pradeda manyti: "o gal Lietuva ir taps neprigulminga? gal jų žygiai, kad ją prie bolševikų prijungti, nepasiseks? Gal Kapsukai, Grigaičiai, Pruseikos Trockio kruvinais keliais eiti nebegalės, nes Lietuvą užvaldys rimtas elementas?" Tad ir prapliupo musų tautos išmatos. Pradėjo jau šaukti: "draugučiai, ruoškime bombas, Lietuva reikalaus revoliucijos!" Jie tą prisiruošimą jau pradeda. Bet klausimas, prieš ką jie tą revoliuciją kels? Ar prieš ramius ukininkus? Taip, nes daugiau nėra prieš ką. Kapitalistų tenai nėra ir nebus. Mes pilnai tikime, kad išgavus Lietuvai respubliką, socialistams ten nebus vietos. Lietuvoje tik bus vieta ramiems, rimtiems darbininkams. O atsiradus išdikėliams socialistams, pradėjus jiems kelti revoliuciją, ramųs Lietuvos ukininkai mokės juos taip suvaldyti, kad jų visos "gudrybės" išgaruos.

VAKARINĖS MOKYKLOS.

Gal niekuomet nematėme taip didelio reikalo steigti vakarines mokyklas, kaip dabar. Kaip ten nebut, visvien išrodo, jog kovojame už laisvą Lietuvą. Ir jei kovosime nuoširdžiai iki galui, jei tą kovą dar padidinsime, gal ir susilauksim neprigulmingos Lietuvos. Gi jos susilaukus, reikia tik atminti, kiek tenai bus darbo, kiek reikės šviesesnių darbininkų, amatninkų, raštininkų ir t. t. Nėsant užtektinai savųjų, visos gerosios vietos turės buti užimamos svetimtaučiais. Ir vėl lietuviai turėtų paskutines vietas užimti, kas butų labai skaudu.

Kur-kur, bet jau Amerikoje negalime skųsties, kad nebuvo progos ką nors išmokti. Čia yra pilna įvairių mokyklų. Į jas visiems durys yra atviros. Tėvai savo vaikus gali išlavint high school, univrsitetuose, kuriuose mokslas labai mažai atsieina. Gi darbininkams atdaros vakarinės mokyklos. Ten irgi galima iki amatninkų, profesionalų dasivaryti.

Tik gaila, kad mes vis dar nepametame lietuviško nerangumo. Žiemos vakarais, kada patogiausias laikas porą valandų praleisti mokykloje, tankiausia smuklėse, prie kazyrių, ar šiaip jau bereikalingai tos valandos praleidžiamos.

Kiekvienam iš musų reikėtų padaryti tvirtą pasiryžimą ką nors išmokti. Padarius pasiryžimą, pašvęsti keliatą mėnesių į žiemą mokyklai. Štai praeitų vienas, kitas metas, pasidžiaugtume išmokę ką nors praktiško, gyvenime reikalingo. Iš to patiems butų gerai ir Lietuvai padarytume didesnę naudą.

Jei nenorima lankyti svetimtaučių vakarines mokyklas, tai kodel neįsisteigti savųjų? Draugijos, kuopos, kliubai, ypač jaunimo draugijėlės, susitartų, pasisamdytų mokytojus, nusipirktų rankvedžius ir kitus reikalingus mokyklai daiktus, na ir mokynasi.

Lietuvių Darbininkų Sąjunga ir L. Vyčiai per savo seimus net nutarė kuopoms kursus steigti. Tikimasi, kad tas nutarimas bus vykdomas Tad, jei jie steigs, S. L. R. K. A. kuopos ir kitos draugijos gali prie jų prisidėti.

Lietuviai, vardan laisvos tėvynės, mokinkimės.

VISUOTINA BLAIVYBĖ.

Nuo 1 d. gruodžio šių metų suvienytose Valstijose uždraudžiama išdirbinėti svaigalai. Gi nuo 1 d. liepos 1919 metų gal visiškai bus uždrausta svaigalus pardavinėti kol karė pasibaigs.

Yra sakoma: nėra to blogo kas ant gero neišeitų. Ši karė daug skriaudos žmonėms padarė, daug nekaltų ašarų iščiulpė. Bet padarys daug ir gero. Sutriuškins militarizmą, paliuosuos mažąsias tautas, sustiprins žmonių dvasią, budą. Ką geriausio padarys, tai prablaivins pasaulį. Karė jau prirodė, kad svaigalai yra visam kam blėdingi. Juk karėj užsigėrę kareiviai, rodos, pasekmingiau galėtų priešą mušti, narsiau ant jo pulti, vienok taip nėsama. Kad karę greičiau laimėjus, valstijos uždaro smukles. Tas uždarymas, nors tik karės metu, daug reiškia žmonijos gyvenime. Žmonės tuo laiku prablaivės, pamatys, kad blaiviems daug geriau sekasi gyventi, nė po karės nebeįsileis į savo valstiją.

Ką darys blaivybės organizacijos, kada jau visos smuklės karės laikais bus uždarytos? Ar jos jau eis gult? Ne. Musų nuomone, kad jos ir tada nesnaus. Jos turėtų prirengti žmones prie to, kada jau kardai bus makšnosna sukišti, saliuninkai vėl norės savo pragarišką biznį pradėti, pačioje pradžioj turės jiems kelią užkirsti.

Vietoje smuklių turės buti įsteigtos tokios užeigos, kad geriantieji nepajaustų trukumo, nepasiilgtų smuklių, kurias po karės vėl norėtų steigti.

Blaivybės organizacijos savo darbą dar labiau turės išplėsti. Per tą laiką turės gerą progą priruošti prie galutino valstijų nusausinimo.

PERMAINOS "SANDAROS" REDAKCIJOJE.

"Sandara" praneša, kad jos redaktorius p. J. Strimaitis paliuosuotas nuo vietos. "Sandarą" redaguos p. V. Daukšys (gyvens New Yorke). Jo pagelbininku bus K. Norkus, buvęs nezaležninkų "Atgimimo" redaktorium.

NAUJI RAŠTAI.

"Keturių Metų Am. Liet. R. Kat. Federacijos Veikimas". Knyga 175 puslapių, gana didelio formato. Išleido Am. Liet. R. K. Federacija. "Draugo" spauda.

"Lietuvių Prabočiai Lydai". Parašė J. O. Širvydas. Knyga 36 puslapių. Išleido "Dirva", Cleveland, Ohio. Kaina 10c.

"Teisybės Pasakos". Knygą 61 puslapio sutaisė M. Šalčius. Išleido "Dirva", Cleveland, Ohio. Kaina 25c.

"Tėvynės Įspudžiai". Eilės. Parašė J. Širvunėlis. 80 puslapių knygelė. Išleido "Dirva". Kaina 35c.

LIETUVIŲ KARIUOMENĖ LIETUVOS IŠGANYMU TĖRA.

Apie lietuvių kariuomenės ar legijonų organizavimą kalbėti pradėjus, pasipylė iš visų pusių užgirianti laiškai, įvairių paaiškinimų prašymai. Nors iš dalies bandysime šį dalyką per spaudą atsakyti.

Kad visupirmiausia autorizavimą lietuvių kariuomenę organizuoti gavus, kad jai lėšų suradus ir tolygiais dalykais rupintis pavesta Tarybų Pildančiajam Komitetui Washingtone. Taip abi Tarybi nutarusios yra. Pildantysis Komitetas ir rupinasi į visas aplinkybes atsižvelgiant ir sanryšyje su Suvien. Valstijų viršininkais lietuvių kariuomenei pamato surasti, jos plenus ir strukturą išdirbti. Kuomet visos detalės bus išdirbta ir visiems su lietuvių kariuomene surištiems klausimams bus surasta realio atsako, tuomet bus einama prie svarbiojo dalyko — inešti Suvienytų Valstijų Kongresan bilių, kuris lietuvių kariuomenės organizavimą užgirtų ir tam pinigų sumą skirtų.

Nors dar nieko tikro ir galutino pasakyti negalima, bet lietuvių kariuomenės prirengimas maždaug taip formuojasi. Lietuvių kariuomenė bus iš liuosnorių. Svarbiausiuoju jai šaltiniu butų lietuviai Suvienytų Valstijų piliečiais netapę ar tapti noro neišreiškę, ir tokiu budu nuskirti į penktąją drafto klesą. Lietuvių karininkai butų ant lygios su Suvienytų Valstijų kariuomenėje tarnaujančiais. Oficieriai iki majoro rango, t. y. leitenantai ir kapitonai, galėtų buti lietuviai (kad ir nepiliečiai), gi vyresnieji butų amerikiečiai (tarp tų ir lietuviai amerikiečiai, jeigu tarp jų tinkamų rastųsi). Vyriausioji organizacija ir direktyva butų Suvienytų Valstijų Karės Departamento žinyboje.

Suv. Valstijų kariuomenėje randasi nemažai lietuvių, kurie angliškai su vargu ar visiškai nesusišneka. Dabar tokie organizuojami į taip vadinamus Lavinimo Batalionus (Development Batalion). Lietuvių kariuomenę suorganizavus gal ne vienas toks angliškai nesusikalbantis galėtų išsirupinti į lietuvių kariuomenę, kad jį perkeltų.

Kaip ir kur lietuvių kariuomenė butų sunaudota — tai jau militarės žinybos reikalas.

Lietuvių kariuomenė reikalinga Lietuvos laisvei ir nepriklausomybei užtikrinti. Kiekvieno lietuvio šventa priedermė kuomi galint prie kariuomenės vykinimo prisidėti. Reikia lietuvią išjudint, kad kiekvienas lietuvis pajustų meilės skausmą savo skriaudžiamai, blaivaus rytojaus siekiančiai Tėvynei. Reikia, kad lietuvių Lietuvą nepriklausoma ir laisva padaryti pasiryžimas Tėvynės meile taip inkaitintas butų, kad kovoje su Lietuvos nevidonais užsiartavojęs, lietuvių troškimais ir valia plienu virstų. Kolionijos tedaro susirinkimus, tepasitaria. Kaip dalykus apsvarstys, pamatys, kad su plėšiku ir galvažudžiu - priešu nėra ir negali buti kitokios kalbos, kaip su ginklu. Kas kitaip kalbėtų ar sakytų, kad mums reikia rankas sudėjus sėdėti, kuomet priešai Tėvynę terioja ir vergijos pančius deda, kad lietuvių kariuomenės organizuoti nereikia, žinokite, kad toks yra geriausias nevidono draugas ar per savo žemumą, ar per savo nesupratimą. Tokie yra ir Suvienytų Valstijų ir Lietuvos priešai ir tokiems ištikimų lietuvių draugijoj vietos neturėtų rastis. Visi tikrieji lietuviai po kolionijas, po draugijas teišneša tinkamas rezoliucijas, jąs valdžiai ir Tarybų Pildančiajam Komitetui Washingtone atsiunčiant.

Broliai! Tik per lietuvių kariuomenę inžengs Lietuva į laisvę kaipo nepriklausoma respublika. Tik per ją mes pajusime ir kiti pajus, kad nepriklausomybei priaugome, kad prisiruošę esame svarbias Lietuvos priedermes pildyti. Kas gyvas ir lietuvis už Lietuvos laisvę ir laimę stokime!

Tarybų Pildantysis Komitetas.

Užkariavimai ir Vokiškoji Kultura.

(Tąsa)

"Nes mes ja (vokiečių kultura) didžiuojames ir žinome, ką ji žmonijai reiškia. Kuomet nusilpninta musų tėvynė buvo ant žemės parblokšta, Johann Gottlieb Fichte, savo atminimuose atsišaukimuose į vokiečių žmones, čia pat Berline šimtą metų atgalios, laikė vokiečius, kaipo vieną Europos tautų, kuri išlaikė savo originalį tautinį tyrumą ir kaipo pasekmė gali kulturizuotis; jo taipgi persikeista iš buvusios kosmopolitizmo dvasios į degantį tautinį entuzijazmą prie minties, jog kadangi ši tauta yra pašaukta buti universalės kulturos kunigu, ji po priederme turi save išlaikyti. Ir pusė šimto metų vėliaus (1861) brėškimo laikotarpyje, kuris prieš musų didžią aušrą apsireiškė, Emanuel Geibel savo puikia poema, Vokietijos Misija, pranašystės eilutėmis užvėrė:

Ir Vokietijos kultura tautoms gydančio vaisto [teatnešie.
Taip ir mes manome. Taigi lai tai stojasi.

Idem. 99-100.

Nuo Fichte's laikų vokiečiai su augančiu pasididžiavimu prikibo prie šitos minties, kad jie yra originale, nesutęršta tauta. Šitoks supratimas greitai susigyveno su jų filozofiniu ir misteriniu sanprotavimu apie valstybę — ne kaipo mašinerijos dalį (sulyg Amerikos supratimo arba Anglijos), bet kaipo ką tai gyvo, veik dieviško. Iš tokio atžvilgio tebuvo tik vienas žingsnis prie sanprotavimo, kad jie buvo išrinkta tauta. Jiems buvo skirta naujos kulturos tipą sutverti, jie mano, ir jį nenorinčiam pasauliui dargi antmesti.

(Apie Belgiją kalbant) "Nemarių didžių tautų likimas yra taip svarbus, kad kitaip negali buti, kaip kad jos turi teisės reikale perlipti per esybę tų, kurios negal save apginti, bet pasilaikyti teįstengia vien ant didesniųjų tautų lenktiniavimų begėdžiai pasiremiant".

Herman Oncken (Heidelberg), Sueddeutsche Monatshefte, spalio 1914. Oncken yra žymus moderniškos istorijos profesorius Heidelberge.

"Mes jaučiames augštesnės kulturos nešėjais. Mes neabejojame, kad musų tautos pralaimėjimas žmonijos išsivystymą šimtmečiais sutrukdys. Iš antros pusės, tikimes, musų ginklų pergalė, per vokiškąją prigimtį atneš naują žmonijos pražvdėjimą, tokiu budu priparodant prigimties palaimų vaisingumą lygiai ir kitoms tautoms."

Dr. Paul Concord, Stark in dem Herrn, 1915. p. 41. Dr. Concord yra Berlino bažnyčios pastorius, Kaizerio Viliaus atminčiai pastatytos.

"Vokietija yra prieangyj tapimo pirma pasaulio tauta, protiniai ir moraliai. **Vokiečių tauta vadovauja kulturos, inteligentiškumo, moralybės, dailos, mokslo ir religijos, visoj vidujinio gyvenimo viešpatijoj.** *** Pasaulio žaizdos bus dar kartą vokiška dvasia išgydytos; tai bus mums ne tuščias sakinys. Visi gelmių dalykai — ištvermė, patriotizmas, ištikimybė, moralis tyrumas, sanžinė, pareigos jautimas, ant moralės papėdės veiklumas, vidujiniai turtai, intelektas, darbštumas, ir taip toliaus — nė viena kita tauta neturi tų dalykų taip augštoj tobulybėj, kaip kad mes turime. Ir kadangi taip yra, kadangi **Vokietija yra vadu visoj intelekto, charakteriaus, sielos viešpatijoj** — o galų gale pasaulio nuosprendis ant to remiasi — kadangi per tai Vokietija vis labiau ir labiau pasaulio centru darosi, taigi musų kaimynai į tai šnairuoja ir su pavydu žiuri. Taip tai ši karė yra pavydumo ir nekantrybės karė prieš Vokietijos vadovavimą. Tai yra kova kilto medžiojamo prieš šunis."

Pastorius W. Lehmann, Vom deutschen Gott, 1915. Pamokslas rugpiučio 9 d. (B., 73, 74).

"Įsidomėkite, kad busite tarp palaimintųjų skaitomi, kurie parodysite puolančiai Anglijai, paperkamai Belgijai, ištvirkusiai Prancuzijai, švankiai Rusijai nepergalimą jaunybės spėką ir vokiečių tautos vyriškumą niekad neužmirštinu budu. *** Broliai, padarykite galą vokiškais smugiais ir vokiškais kirčiais visoms šių laikų gyvačių giminėms."

"Virtome rustybės tauta; vientik apie karę manome. *** **Pildome Visagalio Dievo valią ir Jo teisybės įsakymus išpildysime,** šventu pašėlimu, bedieviams kerštu persiėmę. Dievas šaukia mus į užmušėjyščių kovas, nors delto pasauliai į griuvėsius pavirstų. *** Esame į kruvą supinti, kaipo baudžiantis karės kančius; prakilnia didybe degame, kaip žaibai; kaip rožių darželiai musų žaizdos prie Dangaus vartų žydi. Dėkojam Tau, Viešpatie Dieve. Tavo rustame pašaukime musų nuodeminga prigimtis nublanksta; **Tavo geležiniu vėzdu tiesiog veidan visiems musų priešams mirtinus smugius kertame."**

Fritz Phillipi poema (B. p. p. 54-55).

"Fichte tiesą sakė, pavadindamas mus sielos žmonėmis. *** (Supratimu, kad) bendro mums vokiečiams jautimo laipsnis virto musų veikimą kontroliuojančia ir musų istoriją persunkenčia spėka, tokiame laipsnyje, kokio joki kita tauta nežino. Šiuo sanprotavimu mes turime teisės sakyti, kad mes žmonijos sielą sudarome, ir kad vokiškos noturos sunaikinimas reikštų pasaulinės istorijos giliausios reikšmės pavogimą."

Profesorius R. Eucken, Die weltgeschichtliche Bedeutung des Deutschen Geistes, 1914, p. 23. Eucken yra filozofijos profesorius Jenoje. Šioj šalyj jis geriausia yra žinomas kaipo "Ar Begalime Krikščioniniš Buti?" knygos autorius.

"Pasaulio karės šėlime Vokietija panaši į ramybės pilną Dievo sodną už jos armijų sienos. Tuomet poetas girdi milžiniškus naujos šarvotos Vokietijos šuolius; žemė dreba, tautos spiegia, senoji era griuvėsiuose pasineria. Pirmiau vokiškoji mintis buvo jos kamputyje uždaryta, bet **dabar pasaulis turės drabužius sulyg vokiškos mieros sukirptus.** Ir kaip toli musų kardai blizgės ir vokiškas kraujas liesis — žemės ratas pateks į Vokiškojo veiklumo mokyklą."

Fritz Phillipi poema, vardu *"Pasaulis - Vokietija"*. (B. p. 47).

"Yra rasės, kurios augšto žmoniškumo atsiekti nesugeba, į pasaulį intekmės daryti nepajėgia. **Tokios tautos yra lemtos viešpataujančiom tautom malkų kapoti ir vandens nešti.** Jeigu jos nė tos žemesnės vietos užimti neišgali, jos turi išnykti."

"Kur kas didesniame našume negu prancuzai ir anglai — nuolatos apie laisvę kalbantieji — mes vokiečiai pažangos draugėj lygybėje padarėme, kad **mes galime save skaityti kur kas toliau romėnų nužengusiais:** ir tai nežiurint priešingų vakarinių valstybių."

"Su pikčiu ir baime pastebiame, kaip brittų tauta visame savo sąstate pasirodė melaginga, žiauri ir kriminalė, lygiai kaip prancuzai, pasielgimuose su belaisviais, barbarais pasirodė."

"Iš savo pusės esu įsitikinęs, kad prancuzai yra lemti paskandai ir jaučiuosi liuosas nuo visokio pasigailėjimo jausmo. Prancuzai politiniai gali dar kelius šimtmečius išgyventi, bet tauta taip savo gyvenimą ant priemaišos remia, kad po kelių gentkarčių jos daugiaus nebus."

Profesorius Rudolph Huch Berlino "Taeglische Rundschau". Cituojamas profesoriaus R. L. Sanderson ir Londono "Daily Chronicle" (N. Y. Times, Feb. 28, Mar. 4, 1917).

"Visa pasaulio istorija yra nė daugiau, nė mažiau, kaip prisirengimas prie laiko, kuomet Dievui patiks pasaulio dalykus į vokiškas rankas pavesti."

Iš kalbos "Rytinės Prusijos švietimo autoriteto". Cituojama Dagens Nyheter (švedų dienraštis), liepos 21, 1917.

(Bus daugiau)

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ RYMO KATALIKŲ AMERIKOJE
1886
LITHUANIAN R. C. ALLIANCE of AMERICA

CENTRO RAŠTINĖ, ORGANO "GARSO" REDAKCIJA IR ADMINISTRACIJA:
456—458 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Telefonas Stagg 3837.

Centralė Valdyba:

Juozas S. Vasiliauskas, Pirmininkas,
112 No. Greene Street, Baltimore, Md.

Antanas J. Sutkus, Vice-Pirmininkas,
1317 So. Victoria St., Waukegan, Ill.

Paulius Mulevičius, Raštininkas, Knygius ir organo Administratorius,
456—458 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Juozas Stulgaitis, Iždininkas,
140 So. Meade Street, Wilkes-Barre, Pa.

Jonas Jaroševičius, Iždo Globėjas,
138 Elm Street, Westfield, Mass.

Ona Bendaravičienė, Iždo Globėja,
168 Union Ave., Brooklyn, N. Y.

Kun. N. J. Petkus, Dvasios Vadovas,
259 North Fifth Street, Brooklyn, N. Y.

TEISMO KOMISIJA:
A. J. Sutkus, 1317 S. Victoria St., Waukegan, Ill.
Kun. A. Skrypko, 4557 So. Wood St., Chicago, Ill.
J. J. Stonkus, 11140 So. Michigan ave., Chicago, Ill.
Kun. M. Krušas, 3230 Auburn Ave., Chicago, Ill.

APŠVIETOS KOMISIJA:
A. Aleksandravičius, 180 Cardoni Ave., Detroit, Mich.
Kun. F. Kemėšis, 4943 W. 15-th St., Cicero, Ill.
Dr. J. J. Bielskis, 1800 W. 46-th St., Chicago, Ill.

LABDARYBĖS KOMISIJA:
Ant. Šlikas, 244 Cardoni Ave., Detroit, Mich.
Kun. K. Skrypko, 381 Westminster Ave., Detroit, Mich.
M. Šaučiuvėnas, 4937 So. Marshfield Ave., Chicago, Ill.

Iš Centro Raštinės.

Pirkite visi "Raktas Sveikaton ir Laimėn.".

Visų S. L. R. K. A. kuopų raštininkams likosi išsiuntinėta po keliatą ar keliatą desėtkų egzempliorių naujai išleistos knygos **"Raktas Sveikaton ir Laimėn"**. Kaip Susivienijimo nariams, taip lygiai ir pašaliečiams patariama tą knygą insigyti. Nei vienas ją pirkęs nesigailės. Tą knygą galima gauti iš "Garso" administracijos. S. L. R. K. A. nariai gali ją gauti puse kainos — 13c. Bet kad sutaupinus krasos lėšas ir darbą, patartina nariams kreipties prie savo kuopos raštininko ir iš jo pasipirkti. Kurie pas kuopų raštininkus negali gauti, toli gyvendami arba pavieniai nariai, tie gali kreipties "Garso" administracijon prisiunčiant 13c. krasos ženkleliais.

Tą knygelę perskaitęs ir sekdamas joje randamus nurodimus, išvengsi daugelio sveikatai pavojų, sutaupysi bereikalo daktarams išmoka mus pinigus ir nekartą išgelbėsi savo gyvastį.

Apsižiurėkime.

Šis yra paskutinis 3-čio bertainio mėnuo. Visi šiame mėnesyje neužsimokėję pilnai bile duoklių, liks suspenduotais ir bus skelbiami organe. O koks tai nemalonumas matyti savo vardą organe tarpe suspenduotų! Todel apsižiurėkim kiekvienas narys, ar esame pilnai užsimokėję visas duokles.

Visi priklausantieji pašelpon, pradedant su liepos 1, 1918, privalo lėšų fondan mokėti po 15c. Kurie to nepaisydami bus mokėję tik po 10c., bus skaitomi skolingais ir delei 5c. prisieis tokius garsinti organe. Visi vaikų skyriaus nariai už 3-tį bertainį mokėję tik 50c., nutraukiant Seimo nutartą 5c. lėšų fondan, taipgi bus suspenduojami. Kurie to nebutumem pastebėję iki šiol, bandykime iki spalio apsižiurėti ir atsilyginti, jei esame skolingais, kad išvengus nemalonumų ir sau ir Centrui.

Laiškas Centro Raštinėn.

Gerbiama Centro Valdyba:—

Malonėkite duoti patarimą, kokis budas butų praktiškiausias lankymo ligonių. Musų kuopoje dar nėra tvarkos kaslink lankymo ligonių. Mažai atsiranda narių, kurie norėtų lankyti ligonius iš savo liuosos valios. O narių kuopoje jau yra pusėtinas skaičius, tai ir sergančių beveik visada randasi. Kada buna kuopos susirinkimas ir buna pakeltas klausimas ligonių ir jų lankymo, tai vis buna diskusijos ir tvarkos vis nėra. Vienas kitą perstato: tu apsiimk, tu apsiimk — ir niekas nenori apsiimti. Man rodos, kad kiekvienas S. L. R. K. A. narys turėtų atlikti savo pareigą kaslink ligonių lankymo, pagal S. L. R. K. A. konstitucijos. Tai aš nežinau, kaip Jus, gerb. Centro Valdyba, žiurite į tą dalyką. Kadangi ant susirinkimo duoda visokius neaiškius inešimus ir tvarkos tikros nėra, tai malonėkite duoti gerą patarimą tame reikale per organą "Garsą".

Su gilia pagarba
F. Vaičiunas,
171 kp. narys.

Raštininko Žodis.

Gerb. narys p. F. Vaičiunas savo laiške klausdamas, pats tąjį klausimą ir išriša, sakant, kad kiekvienas Susmo narys privalo reikale buti ligonio lankytoju. Šiame reikale kitokių patarimų negalima duoti, kaip tik: "sulyg konstitucijos". Perskaitykime konstitucijos Straipsnį 47, paragrafus 1, 2 ir 3 ir ten suprasime, kad kiekvieno priedermė yra reikale atlankyti ligonį. Lankytojus paskiria esant reikalui kuopos valdyba.

Klausimas.

Gerb. Raštininke:—

Meldžiu paaiškinti šį klausimą. Jeigu narys priklausęs apsaugon ir pašelpon, nustotų pašelpon mokėjęs, o mokėtų vien apsaugon (žinoma, ir lėšų fondan), ar jis liktų suspenduotas už nemokėjimą pašelpon, ar ne? Ir jeigu tokis mirtų, ar jam but pomirtinė išmokama?

Su pagarba
Pov. Vasiliunas,
164 kp. rašt.

Paaiškinimas:

Sulyg Susiv. konstitucijos kiekvienas narys turi prigulėti į apsaugą; pašelpos skyrius yra tik tiems, kurie nori. Į pašelpą gali insirašyti kada nori, ir taipgi gali iš to skyriaus pasitraukti, kada kam patinka. Už nemokėjimą į pašelpos skyrių butų skelbiama suspenduotais tik tokie, kurie nustotų mokėti į pašelpą, apie iš pašelpos skyriaus atsisakymą nepraneše Centro Raštinėn. Kurie nustodami pašelpon mokėti praneš Centro Raštinėn, kad daugiaus į pašelpą nemokės, tokie bus iškeliami iš pašelpos skyriaus ir nebus suspenduojami vien delei pašelpos skyriaus mokesnių. Kada bus Centrui pranešta, kad iš pašelpos skyriaus išstojo ir tokis numirtų budamas vien pašelpon "skolingas", jo pomirtinė butų išmokama be sutrukdymo.

P. Mulevičius,
Centro Raštininkas.

SUS. L. R. K. A. KUOPŲ *Susirinkimai.*

WASHINGTON, CONN.

205 kuopos susirinkimas įvyks ne dėlioj, rugsėjo 29 d., P. Krikščiuno salėje.

Al. P. Krikščiunas, rašt.

MONNESEN, PA.

145 kuopa laikys susirinkimą 22 rugsėjo dieną, pas J. Duobį, 1213 W. Mahon Ave.

J. Ričkauskas.

E. VANDERGRIFT, PA.

133 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks rugsėjo 29 d., tuojaus po sumos, Šv. Gertrudos bažnytinėje svetainėje.

J. K. Stankus.

INKERMAN, PA.

194 kuopos susirinkimas įvyks rugsėjo 22 dieną, 2 val. po pietų, K. Pukelio salėje. Kviečiami visi nariai pributi ir naujų atsiveskite.

Kuopos Valdyba.

WAUKEGAN, ILL.

177 kuopa laikys mėnesinį susirinkimą rugsėjo 29 d., tuojaus po pamaldų, Šv. Baltramiejaus bažnytinėje svetainėjė. Nariai ir norintieji prisirašyti esate nuoširdžiai kviečiami į šį susirinkimą. Yra ir svarbių reikalų aptarti.

Valdyba.

DONORA, PA.

88 kuopos susirinkimas bus 29 rugsėjo dieną, tuojaus po pamaldų, Šv. Juozapo parapijos bažnytinėje salėje. Taipgi nepamirškite, jog šiam susirinkime pripuola mokėti bertainė mokestis vaikų skyriaus už spalį, lapkritį ir gruodį.

P. Kostrickis, rašt.

PRANEŠIMAS

Bostono Apskr. Kuopoms.

Bostono Apskričio susivažiavimas atsibus rugsėjo 29 d., 1918 m., 1 val. po pietų, lietuvių Šv. Petro parapijos svetainėje, ant 5-tos gatvės, So. Boston, Mass.

Kviečiama, kad visos kuopos, prigulinčios prie šio apskričio prisiųstų savo atstovus, nes tai musų metinis susivažiavimas, kuriame bus svarstoma musų organizacijos ir apskričio reikalai. Svarbiausi apskričio reikalai — kaip išaugint musų gyvuojančias kuopas ir kaip sutverti naujas kuopas. Taipgi bus renkama metinė apskričio valdyba ir priimami visokie inešimai del labo musų organizacijos.

V. Kudirka, Pirm.
A. Čiginskas, Rašt.

ORGANIZUOKIME LEGIJONUS.

Amerikos Lietuvių Tarybos nutarimas organizuoti Lietuvių Legijonus — labai svarbus faktas Lietuvos gyvenime.

Galima sakyti, tik tuokart amerikiečiai susipažins su lietuviais, kaip jie pradės organizuoti savo legijonus. O dabar, dažnai kad ir sakais esąs lietuviu, mažai kas žino, kas tai yra lietuviai, kame jie gyvena, Europoje ar Sibire, ir kiek jų yra. Visiškai kitoniškai dalykas nukryptų, jei mes pradėsime organizuoti savo legijonus. Apie mus pradės kalbėti, mes busime žinomai žmonės, kaip čeko-slovakai, kuriuos kožnas Amerikoje gyvenantis žmogus žino ir visi amerikiečiai jiems simpatizuoja. Norėdamas žinoti, kiek lietuviai yra žinomi Amerikoje, aš užklausiau keliatą gudų oficierių, dirbusių čionai apie 3 metus fabrikuose, apie tautas gyvenančias Amerikoje. Jie papasakojo man apie lenkus, armenus, belgus ir kitus. Užklausus apie lietuvius, jie atsakė, kad lietuviai gerai esą susiorganizavę, tik mažai težinomi, todel kad gyvena daugiausia su savais, savo organizacijomis. Iš to matyt, kad mums reikia daugiaus rekliamos. Šita rekliama yra labai reikalinga išgavimui Lietuvai neprigulmybės. Juk sunku išgauti mums neprigulmybę, jeigu mus mažai kas težino. Todel geriausia proga buti žinomais, atnešti sau ir alijantams naudą, tai Lietuvių Legijonai. Leidimą organizuoti Legijonus mums reikia butinai išgauti iš Amerikos valdžios.

Mes turime kiek galėdami įtempti visas savo spėkas, nesigailėdami nė triuso, nė pinigų, o tik pastatyti sau už tikslą — išgauti leidimą organizuoti savo legijonus. Visi musų rinkimai Lietuvos neprigulmybei neturi tokios svarbos, kaip Lietuvių Legijonai. Užtad mes visi turime prisidėti kiek galėdami prie to darbo. Gal Amerikos Kongresas ir nieko neturės prieš Lietuvių Legijonus. Jug slavams yra leista organizuoti, net paskirta ir vieta ir oficierių mokykla, kuri duos slavus oficierius. O kuomi lietuviai blogesni?

Todel lietuvių organizacijos ir Informacijos Biuras Washingtone turi pertikrinti Amerikos valdžią, kad Lietuvių Legijonai butinai reikalingi alijantams ir kad jię daugiaus naudos atneš, negu budami išskirstyti po Amerikos pulkus.

Pranas Mikuckas.

PAIEŠKOJIMAS.

Paieškau savo moters, Pranciškos Vaitkienės, po tėvų Zarskiukė, 25 metų amžiaus, mažo ugio, tamsiai-geltoni plaukai. Paliko manė rugpiučio 27 d. Pasiėmė du vaiku, Broniuką 5 metų ir Juozuką 3 metų, abudu druti, baltais plaukais. Išbėgo su ženotu vyru, Pranu Augustinaičiu, Šiaulių pavieto, Šiaulėnų miestelio, vidutinio ugio, 25 metų amžiaus, kaip kalba, pats juo kiasi. Kas man praneš, kur gyvena, aplaikys dovanų.

RAPOLAS VAITKUS,
115 Mono Ave., Harrison, N. J.
(40)

VISI TĖMYKITE! BALIUS!

Lietuvos Vyčių 44 kuopa rengia puikiausį obuolių ir grušių balių, kuris atsibus subatoj, Rugsėjo 28 dieną, Karalienės Aniolų parapijos svetainėje, Roebling ir So. 4-th St. Pradžia 7:30 val. vakare. Inžanga tiktai 25c.

Tėmykite, bus dovanos, kas daugiau paklius į kalėjimą, tas gaus gražią dovaną.

Worcesterio "Taradaika" verkia ant tautininkų katalikiškiems Europon delegatams ingaliojimo ir nesuranda net ką su tuomi daryti.

* * *

"Naujienos" lieja krokodiliaus ašaras ir reikalauja atskaitos už Katalikų dienos surinktus pinigus. Kas-žin ar daug cicilikai yra ten davę?

PRANEŠIMAS.

Ištikimybės Dienos direktoriai susirinkę Rugsėjo 16 d. "Garso" redakcijoje nutarė prailginti laiką draugijoms, kurios norėtų ruošiamajai brošiurėlei indėti savo paveikslą, bei draugijos istoriją. Laikas paskirtas prisiųsti tuos raštus ne vėliaus Rugsėjo 25 d., 1918.

Dailės Komisija.

PITTSBURGH, PA.

L. Vyčių maršrutas. Pittsburgho Apskričio Prakalbos ir Koncertas.

Rugsėjo 22 d. Ellsworth, Pa.
Rugsėjo 29 d. Donora, Pa.
Spalio 6 d. Braddock, Pa.
Spalio 13 d. Homestead, Pa.
Spalio 20 d. West End Pittsburgh, Pa.
Spalio 27 d. N.S. Pittsburgh, Pa.
Lapkričio 3 dieną, S. S: Pittsburgh, Pa.

Taigi viršminėtomis prakalbomis ir koncertu keliausim po visas Pittsburgho kolionijas. Tos prakalbos bus ne kas kitas, kaip tik pasikalbėjimas su geros valios lietuviais tėvynainiais. Iš tų prakalbų išgirsite gerą ir naudingą sumanymą, tai yra įsteigti lietuvių katalikų laikraštį Pittsburgh, Pa.

Maršruto Komisija:
K. Sabonis.
E. Lukašiavičiutė.
J. Petraitis.

Vaje tu mano!
Kaip "Ruffles" Pleiskanas Naikina

Taip, Tamista, RUFFLES jas visai panaikina — RUFFLES maitina ir pagražina plaukus.

Ach, Maryte! Iš ko taip plau kai pagražėjo? O, aš vartojau RUFFLES - jis panaikino pleiskanas, o dabar mano plaukai gražiai augai.

Į dvi ar tris dienas RUFFLES sumažins galvos pleiskanavimą o į savaitę — visai prašalins! Tai tikrenybė. Aptiekorius gražins jums pinigus, jeigu RUFFLES taip nepadarys.

Nebuvo niekad nieko panašaus į RUFFLES. Tai nėra kvėpalai ar koki panaši tuštybė. RUFFLES duoda maisto galvos odai, sustiprina ir maitina plaukų šaknis. Tik išmėginkite RUFFLES, o pamatysite. Jis tikrai prašalina pleiskanavimą ir yra pravartus plaukams.

Įsigykite bonką už 65c. pas jusų aptiekorių. Jeigu jis neturi RUFFLES, tsiųsk man jo vardą. Indėk 75c., o aš nusiųsiu jums bonką. Adresuok: F. Ad. Richter, 74-80 Washington st., New

KĮLA IŠGYDOMA.

su STUARTO PLAPAO PADUŠKAITE Jus galite mesti šalin visus diržus, kadangi Plapao paduškaitė yra vien tam padaryta, kad jus išgydyti nuo kilos. Ji yra taip padaryta, kad kartą pridėta nenuslenka ir tuo budu geresnė, negu diržas. Jokių diržų ar sprendžinų neturi. Minkšta, Lengva nešiojimui. Pigi. Jokio nesmagumo darbe. Gauta aukso medalius. Mes prisiųsime, ką sakome, atsiųsime jums išmėginimui visai DYKAI.

Rašyk šiandien.

PLAPAO LABORATORIES,
Block 3054, St. Louis, Mo.

Naudokitės iš Progos Šiame Momente.

Savo centais ingykite nuosavą maistą. Mes turime ant pardavimo Farmų nuo 10 iki 25,000 akrų geriausios žemės su trobomis ir gyvuliais, prie miesto, girių ir vandenų, su mažiausiu inešimu ir lengvu išmokėjimu.

Budavojame, perkame ir parduodame namus, farmas, lotus, krautuves, dirbtuves, taipgi išrendavojame. Duodame paskolas ant namų ir farmų.

Su visokiais reikalais kreipkitės pas mus, o aprupinsime teisingai.

Pasarga: Savo kostumeriams treinų tikietus atmokame.

B. A. ZINIS REALTY CO.
458 Grand Street, (Tel. Stagg 3837) Brooklyn, N. Y.
420 Lorimer Street, (Tel. Sdagg 3929) Brooklyn, N. Y.
Ofiso valandos: nuo 8 val. ryto iki 9 val. vakare.

S. L. R. K. A. Knygyne galima gauti sekančias knygas

S.L.R.K.A. nariams atiduodama puse kainos.

Raktas Sveikaton ir Laimėn. Parašė Dr. J. J. Bielskis. 1918, Brooklyn, N. Y. 64 puslap. Kaina tiktai ..... .25
Perskaitęs šią knygelę ir gyvendamas sulyg joje randamų nurodymų išvengsi daugelio sveikatai pavojų ir tai nieko tau nekainuos.
Kun. A. Burba, Jo Gyvenimas ir Darbai. Parašė Jr. Jonas. 1898, Plymouth, Pa. 7x10, 36 puslap. ..... .25
Diedai iir Gražina. Jr. Jonas. Vertimai iš Adomo Mickevičiaus. 1899, Plymouth, Pa. 5x7, 62 pusl. ..... .50
Europos Istorija. Parašė Edw. A. Freeman. Iš angliško vertė J. Andžiulaitis. Su žemlapiais. 1891, Plymouth, Pa. 4½x6, 320 pusl. .50
Kelionė į Europą. Kun. J. Žilinskas. 6x9, 52 p. .15
Kražių Skerdynė ir Jos Pasekmės. Paminklas del Kražiečių nuo Amerikos Lietuvių. Parašė Kn. Jonas Ž. 5x7, 77 pusl. ..... .15
Kuomi Žmonės Gyvena? Parašė Leonas Tolstoj. Vertė Antanas A. Jocis. 1900, Waterbury, Conn. 5x6½, 56 pusl. ..... .10
Lietuvių—Lenkų Unija. Parašė J. Gabrys. Keli praeities ruožiai paminėjimui 500 m. sukaktuvių Gardelio unijos (1413—1913). Philadelphia, Pa. 5½x8½, pusl. 68 ..... .35
Lietuvių Tautos Padėjimas Rusų Valstybėj. (Rusų kalboje). 1896, Shamokin, Pa. 7½ x10½, 12 pusl. 1.00
Konradas Valenrodas. Jr. Jono vertimas iš Mickevičiaus. 5x7, Plymouth, Pa., 24 pus. .10
Petras Žemaitis. Graži apysakėlė del Lietuvos vaikelių. Lietuviškai vertė T. Astramskas. 1900, Plymouth, Pa. 6x8, 72 pusl. ..... .25
Budas Senovės Lietuvių Kalnėnų ir Žemaičių. Parašė Simanas Daukantas. Antra spauda. 1892, Plymouth, Pa. 6x9, 216 pusl. .. 1.00
Ta pati apdaryta 1.25
Lietuviška Chrestomatija. 6x9, 176 pusl. ..... .40
Gipsinis Jotis. 5x7, 40 pusl. ..... .10
"Tėvynė" I metų (1896), pilnas kompletas. 1.25
"Tėvynė" II metų (1897) " " 1.25
"Tėvynė III metų (1898) " " 1.25
"Tėvynė" IV metų (1899) " " 1.25
"Tėvynė", pavieniai numeriai (kurių turime). .15
Apie Apdraudą. Parašė J.S.Vasiliauskas, 16 p. .05

Užsakydami knygas pažymėkite knygos vardą. Užmokesnį galima siųsti krasos ženkleliais. Virš dolerio — išperkant krasoje ar Exprese "money order". Jei esi S. L. R. K. A. nariu ir nori knygas gauti už pusę kainos, pažymėk ir savo kuopos numerį.

"GARSAS"
456 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Naujos Maldaknygės.

Naujai atspauzdintos, jau galima gauti:

No. 1. ANIOLAS SARGAS. Juodais gražiais apdarais $1.00
No. 2. ANIOLAS SARGAS. Juodais, minkštais apdarais $1.25
No. 3. ANIOLAS SARGAS. Minkštais prancuziškos skurelės apdarais $1.50
No. 4. DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ. Baltos skurelės apdarais, $1.25
N. 5. DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ. Juodos žvelnios skur. apd. $1.50
N. 6. DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ. Genuine Seal apdarais $4.00

Pinigai siunčiasi iškalno su užsakymu. Knygynams ir agentams nuleidžiama nuošimtis.

AUŠROS BENDRIJA
456 Grand St. Brooklyn, N. Y.

Tik vienas iš šio burio užsisakė "DRAUGĄ", bet "draugas" taip indomus, kad visi užsisakusiojo draugai ir pretelial jį nori skaityti.

Kam lysti kaimynams į akis, prašinėjant "DRAUGO" pasiskaityti, kam kitiems nesmagumus daryti, kad gali pats sau "DRAUGĄ" išsirašyti. Dienraštis "DRAUGAS" metams kainuoja $4.50, Chicagoje $6.00. Vienas numeris pamatymui siunčiamas dykai.

Adresas:
"DRAUGAS"
Lithuanian Daily Friend
CHICAGO, ILL.

Amerikos Lietuvių Katalikų Savaitinis Laikraštis

* * "ŽVAIGŽDĖ" * *

"Žvaigždė" tai seniausias Amerikos lietuvių katalikų laikraštis.
"Žvaigždė" yra smagiausias laikraštis: talpina paskiausias iš viso pasaulio žinias, jas aprašydama aiškia ir suprantama kalba.
"Žvaigždė" kiekviename numeryje telpa nemaža žinių iš Tėvynės — Lietuvos.
"Žvaigždės" motto buvo ir bus — Dievas, Tėvynė ir Teisybė.
"Žvaigždės" kaina metams Amerikoje $2.00, Lietuvoje 4 rubliai.
"Žvaigždė" siunčiama dykai ant pažiurėjimo kiekvienam, kuris prisiunčia savo adresą.
"Žvaigždės" adresas:
* * * * "ŽVAIGŽDĖ" * * * *
3654 Richmond Street,
Philadelphia, Pa.

PRANAS GRAŽYS.

Muriju, cementuoju, malevoju ir taisau šalygatvius ir sklepus. Darbą gvarantuoju.

522 Lorimer Street,
Brooklyn, N. Y.

"VYČIO", "MOTERŲ DIRVOS", "PAŽANGOS", "MOKSLEIVIO" IR KITŲ ŽURNALŲ SKAITYTOJŲ DOMAI.

Norintiems užlaikyti senus žurnalų numerus, patartina apdaryti kruvoje visų metų kompletus. Mes galime apdaryti gražiai ir drutai drobės, "half Morocco" arba "full Morocco" viršeliais. Norintiems, uždedame auksuotus parašus ant viršelio ar nugaros knygų. Prisiųskite savo žurnalus krasa, nurodykite, kaip apdaryti norite, o gausite gatavus apdarytus ir užsimokėsite priimdami atgal, arba pranešime, kiek kainuos.

"Garso" Administracija,
456 Grand Street, Sta. W,
Brooklyn, N. Y.

DĖL KALBOS NEMOKANČIŲJŲ KAREIVIŲ.

Nuo to laiko, kaip šis kraštas atrasta, jis buvo laikomas kaipo prieglauda prispaustiems, žadėtoji žemė laisvės mylėtojams. Kad feudalės sistemos neteisybių Europoje išvengus, daugelis musų protėvių sudraskė ryšius su gimtyne ir mažomis išgalėmis, bet pilni drąsos, perplaukė vandenyną ir užkariavo tyrynus. Nuo gimtynės ''Senajame Sviete'' pančių kad pasiliuosuoti, prarastą laimę kad atrasti, liuosesniu musų demokratijos oru kad džiaugtis, žmonės iš Europos traukė Vakaruosna iki dabartinių laikų. Vienas iš kiekvienų trijų asmenų šiame krašte svetimoj šalyj yra gimęs. Praktiškai, toki pat proporcija musų armijoj randasi. Daugelis svetur gimusiųjų eilėsna stojo, nors jie but galėję pasinaudoti proga, kad jie dar nepilnai naturalizuoti buvo.

Didžiuma mus armijos svetur gimusiųjų karininkų turėjo maža progos džiaugtis tomis galimybėmis ir nauda, kokias ši šalis teikia. Ką tik atvažiavę ir dažnai varžomi negalėjimu musų kalba susišnekėti, jie buvo aplinkybių verčiami sunkiai dirbti už mažas algas ir gyventi susikimšusiuose miestuose, kur jie dažnai abejojo apie pasakymo teisingumą, kurį jie girdėjo, buk ši žemė esanti pieno ir medaus šalimi. Kovos už pragyvenimą įsismaginime jie buvo pašaukti uniformų vilktis ir kovoti demokratijos ir žvaigždėtos vėliavos išlaikymui.

Su musų įstaigomis kaip reikia neapsipažinę ir vis dar jausdamies, kad jie svetimais laikomi, svetimi neištirtoj jiems šalyj, jie buvo paimti į Armijos stovyklas, po visą šalį išbarstytas, kur jų dalis nelengva buvo. Negalima buvo skirti juos į geriausias kompanijas, kadangi negalėjo greitai išmokti del kalbos neužtektino žinojimo ir neganėtino apsišvietimo. Daugelis iš jų vientik darbininko patarnavimus atlikti galėjo ir to jiems užtektinai suteikta buvo.

Delto kad žmogus Apeninuose, o ne Aleganuose, Lenkijoje, o ne Pennsylvanijoj gimė, delto kad jis anglų kalbos nesupranta, bet gali kita kalba kogeriausia susišnekėti, delto kad jis niekad apie Grover Cleveland negirdėjo, gerai iš atminties Aleksandro Puškino eiles moka, delto kad jis neapsipažinęs su Amerikos gyvenimo smulkmenomis, bet daugiau pasaulio matęs, kaip didžiuma iš musų — visa tai nėra priežastim, kodel prie jo su panieka turėtų atsinešti Dėdės Samo čia gimę sunys ir pravardžiuoti 'wop' ar ''Dago'', ''square-head'' ar ''bohunk''.

Didžiuma iš musų uniformose, kurie vartoja tuos dirbtinus išsireiškimus, nė nepagalvoja, kaip tas inžeidžia, kadangi čia gimęs Amerikietis prie užsipuldinėjimų užsikietinęs yra ir nephiso, jei jį vadina ''red head'', ''dough-head'' ir dargi ''green-horn''. Musų charakteristika yra juokaujant tokius žodžius vartoti. Svetur gimęs Amerikietis, kuris savo kudikystės ir jaunystės nepraleido New Hampshire miestely ant kalnelio ir nesidžiaugė senos ''balos'' maudyne, tokios kalbos nesupranta ir kuomet jis pasveikinamas tokių prastu žodžiu, jo tautybę ženklinančiu, jis iki gyvam kaului inžeidžiamas yra. Jis yra toks pat žmogus, kaip ir musų reštas, dažnai labiau intemptas ir gerokai jautresnis.

Dažnai svetur gimusio kareivio neužsiganėdinimui esama daug pamato iš praeities. Delto kad jis dažnai suvaržomas ir negali taip greit išmokti, kaip musų reštas, mes dažnai padarome dikčią klaidą manydami, kad jis nėra taip išsilavinęs, kaip mes. Surasta, kad neperseniai vienas smarkuolis seržantas metė inžeidžiančią nuožiurą apie vieno vyro protinį išlavinimą, kurį jis pavadino ''square-head''. Vienok paniekintasis mokėjo šešias kalbas ir lankė Europos universitetuose kursus, skyriamus tiems, kurie savo mokslą užbaigia ir diplomas gauna. Protiniu išlavinimu 'non-com' nebuvo toj pačioj klesoj su ''square head''.

Kiekvienas Amerikietis, kurs metą nuožiuros ant lenko, čeko ar italo, mažai težino tų tautų, taipgi savo krašto istorijos. Jis galbut nežino, kad Washingtone adjutantu buvo lenkas iš gimimo ir išauklėjimo, kuriam Kongresas specialiu aktu laike revoliucijo suteikė brigadierio-generolo rangą, pilną pilietybę ir delius žemės plotus. Amerikos istorijoj nėra pergalės, kuri galėtų buti sulyginta su Jan Sobieskio pergale, kuris su 3000 vyrų sumušė 60,000 turkų ir atstumė Otomanų antpludį, kuris gręsė paskandinti visą Europą. Jan buvo ''square-head''.

Kartais užmirštame, kad italas Ameriką atrado, kitas bevielinį telegrafą išrado, ir kad Napoleonui vadovaujant musų dabartinių talkininkų protėviai laimėjo skaisčiausias pergales prieš Austrus. Visi Amerikos laisvės mylėtojai ras daug malonumo skaitant aprašymus apie Garibaldi ir Cavour gyvenimą. Kurią nors dieną gal mes turėsime lygų Dantei ar Michael Angelo, bet mes Amerikiečiai veltu dabar po musų istoriją žiurinėsime.

Puslapiai gali buti prirašyti apie visų tautų pergales ir triumfus, apie kurias su panieka kaikurie iš musų kalba. Kuomet mes tai rimtai darome, mes tik ant savęs nuožiurą metame. Savybėje tai nėra svarbu. Vientik kuomet musų pasielgimai tiesioginiai kenkia musų kariškam išnašumui, tuomet jie virsta rimto susirupinimo priežastim. Kiekvieną sykį, kuomet svetur gimęs karininkas yra inžeidžiamas paniekos vardais, jis pasidaro dar labiau svetimu, nebetiek pasiryžusiu kovoti už žmones, kurie jį niekina, ir vis labiau linkusiu klausyti tų, kurie jį vartoja kaipo inrankį kebluiams daryti.

Iš svetur gimusio Armijos karininko galima padaryti didelį pliusą ir didelį minusą. Jis gali taip gerai kovoti, kaip kiekvienas vyras, jeigu jam duota tinkamos progos išsilavinti ir duota jam pajusti, kad jis galės džiaugtis su kitais per galės vaisiais.

Nesuprasti ir nesusiklausyti su vyru, kitoj šalyj gimusiu, reiškia buti siauru ir provincionaliu. Tos pačios laisvės idėjos, tie patys teisybės ir demokratijos išsivystymo troškimai plaka lenko, skandinavo, jugo-slavo, italo, armeno ir greko širdyje, lygiai kaip musų. Kovojame, kad pasaulį padarius saugiu demokratijai, kad mažasias tautas paliuosavus ir kad visiems žmonėms lygias progas suteikus.

Mus armijoj yra vyrų, kurie paeina iš mažų pavergtų tautų ir veik iš kiekvieno žemės kampelio. Visam tam, delko mes kovojame, užginčijimą reiškia, jeigu priverčiama juos jaustis svetimais svetimoje šalyje. Kas aršiausia tai padaro armiją visatoj mažiau susivienijusią, netaip išnašią, netiek pajėgiančią.

A. L. R. K. VARGONINKŲ SĄJUNGOS SEIMAS

Įvykęs rugpiučio 30 d., 1918, Brooklyn, N. Y.

NUTARIMAI.

I Sesija.

1. Seimas prasidėjo 10:30 vallandą ryto, kun. Petkaus parapijos svetainėje.

2. Bedaugio dviejų dešimčių atsilankiusių vargoninkų seiman, pirmininkas p. K. Strumskis atidarė seimą. Sykiu visiems sustojus atkalbėjo maldą sustiprinimui vargoninkų dvasios ir energijos prasidedamomsioms sesijoms.

3. Po maldai pirmininkas trumpa kalba pabriežė praėjusių metų Vargoninkų Sąjungos veikimą ir apie sušauktąjį seimą.

4. Rinkimas seimo valdybos. Vien balsiai išrinktas seimo pirmininku p. A. Pocius iš Chicago, Ill., seimo raštininku p. J. V. Kovas iš Waterbury, Conn. Jie užėmė savo vietas.

5. Iš skaitomų telegramų ir pasveikinimų nuo p. A. Aleksio, p. L. Vasausko, p. P. Grajausko, p. J. Stulgaičio, p. B. Nekrašiaus ir kitų. Pasveikinimai priimti triukšmingu rankų plojimu.

6. Skatymas iš praėjusio seimo protokolo. Su mažų pastabų pataisymu protokolas priimtas.

7. Raportas buvusio pirmininko. Vargoninkai raportą išklausę vienbalsiai priėmė. Prie raporto draugė pranešė, iš laiško gerb. kun. J. Dobužinsko, kuris buvo rašytas kaipo komisijos nario Kunigų Sąjungos, ir savo laiške gerb. kun. J. Dobužinskas pažymi: *naujoji Vargoninkų Sąjungos Konstitucija neturi nieko priešingo R. K. Bažnyčios Dvasiai.* Priimta gausiu delnų plojimu.

8. Raportas buvusio centro sekretoriaus. Jis-gi pranešė, kad ant kiek galėjo, tiek dirbo Vargon. Sągos labui, bet jį sutrukdė kariuomenės aplinkybės, kame vėliaus turėjo pasitenkinti su mažiausiu veikimu. Raportas priimtas.

9. Toliau sekė raportai vice-pirmininko ir turto globėjų. Jų raportai neilgai trukdė išklausyti, nes buvo trumpi ir aiškus. Priimta.

10. Kasininko ir knygiaus raportai palikti kitoje sesijoje išklausyti. Prie to išrinkta komisija V. Sągos turto peržiurėti. Ton komisijon seimas paskyrė p. V. Stasevičių, p. M. J. Karbauską ir buvusius centro sekretorių ir kasininką. Sesiją užbaigus, visą valandą pertrauka pietų laikui.

II Sesija.

11. Antrą sesiją atidarė p. A. Pocius rimtai ir energingai reikalus svarstyti paragindamas.

12. Raportas kasininko. Po paaiškinimo pribuvimo ir išlaidų, kasoje randasi pinigų $168.87. Knygų peržiurėtojai tą patvirtino, kad skaitlinės yra gerai vedamos.

13. Raportas knygų užveizdėtojo p. J. V. Kovo. Jis pranešė, kad V. Sągos turto knygomis knygyne yra sudėta po jo globa apie $1,226.00 skaitant regulerę parduodamąją prekę. Atskiriai tų knygų, jis dar per seimą kason atmokėjo $50.48 už išparduotąsias knygas. Pinigai atmokėta ant sesijos stalo, ir seimas pinigus perdavė kasininkui.

14. Dabar kasoje sykiu su pridėjimu už išparduotąsias knygas yra $219.35.

15. Seimas nutarė, kad kasininkas dalį pinigų, kiek galint, atmokėtų skolas už atspauzdinimą Šventosios Nakties ir kitų knygų. Taip pat nutarė, kad V. Sągos kasininkas butų po kaucija ne mažiau kaip $300.00.

16. Pasveikinimas nuo Juozo Čižausko. Plojimas rankų ir trumpa pertrauka.

III Sesija.

17. Kalbama apie pernai iškeltą rezoliuciją. Jei vargoninkas kviečiamas užimti geresnę vietą, privalo pareikalauti ir didesnio atlyginimo. Tą, ant kiek duosis, sutvarkys centro valdyba.

18. Konstituciją, su kaikuriomis pataisomis priimta ir dar prie jos pridėti tinkamus šio seimo nutarimus.

19. Konstituciją dar sykį pavesta peržiurėti Chicagos Vargoninkų kuopai.

20. Chicagos kuopos nariai gaus premiją knygomis iš V. Sągos knygyno proporcionaliai, be skriaudos atlyginimą sulyg jų mokesties.

21. V. Sągos seimas išreiškia pageidavimą, kad kiekvienas narys stengtųsi kas geriaus lavintis bažnytinės ir pasaulinės muzikos.

22. V. Sągos seimas persergsti ir prašo savo narius, kad jie kas gražiausia apsieitų su savo klebonais ir nesimaišytų tarp klebonų ir parapijos reikalų.

23. Šis V. Sągos seimas atmetė visus skundus ir jų neišklausė, nes nebuvo aiškus. Atidėta sulyg paaiškės dalykai. V. Sągos seimas labai su nesmagumu žiurėjo į tokias aplinkybes.

24. V. Sągos seimas pageidauja, kad kiekvienas narys punktuališkai užsimokėtų savo duoklę į V. Sągos iždą.

25. V. Sąga seimą kitą metą laikys sykiu su bent kuria katalikiška organizacija. Tas palikta prisitaikinti centro valdybai.

27. V. Sągos seimo nutarimus pagarsinti bent keliuose katalikiškuose laikraščiuose.

28. V. Sągon įstoja naujas narys p. K. Kybartas.

29. Pribuvo dar pinigų į V. Sągos iždą už įstojimą naujų narių ir nuo narių užsilikusios mokesties viso $25.00. Dabar iždininko globoje yra V. Sągos pinigų viso $244.35. Kas mokės po seimui, bus vedamoje mokesčių knygoje pažymėta, kad nesimaišytų skaitlynė.

30. Vargoninkai dalyvaujantį seime išreiškė širdingą ačiu gerb. kun. Petkui už suteiktą sesijoms svetainę. Trumpa pertrauka.

IV Sesija.

31. Rinkimas centro valdybos ateinantiems metams. Vienbalsiai išrinkta pirmininku p. A. Aleksis iš Detroit, Mich. Vice-pirmininku p. B. Daukšas iš Chicago, Ill. Sekretorium sykiu ir užveizdėtoju knygyno p. J. V. Kovas iš Waterbury, Conn. Ekzaminatoriai: p. A. Pocius ir p. A. Aleksis. Turto globėjai: p. M. J. Karbauskas iš Bostono, Mass., ir p. J. Banys iš Brooklyn, N. Y.

32. Seimą pirmininkas užbaigė su malda. Vargoninkai rimtai pasikalbėję apie savo vargus, išsiskirstė.

Tą vakarą, atminčiai įspudingo seimo, buvo surengtas vargoninkų jėgomis puikus koncertas ir puikiai įvyko.

Seimo vedėjas *A. Pocius.*
Raštininkas *J. V. Kovas.*

YOUNGSTOWN, O.

Tautos Fondui aukos.

Tautos Fondo 57 skyrius suaukavo balandžio, gegužio ir birželio mėnesiuose sekančiai:

Jonas Mičiulis $3.00.

Po $1.50 — Kazys Stupinkevičius, Michalina Šilingienė, Juozas Šilingas, Juozas Sabaliauskas, Jokubas Jurkšaitis, Jon. Rudzinskas.

Po 75c.— Tamas Siveika, Jonas Kapturauckas, Stanis Druškauskas, Petras Bukana, Ona Sabaliauckienė, Ona Siveikienė, Veronika Baratinckienė, Elena Laukaitienė, M. Stupinkevičienė, Marė Petkunienė, Pranas Petkunas, Motiejus Baratinckas, Vincas Žalis ir Marijona Pališkienė.

Viso sumokėta $22.00.

57 skyr. rašt.

EASTON, PA.

Šiemetinis pirmiausias, puikiausias, linksmiausias ir didžiausias

BALIUS

kurį regia S. L. R. K. A. 93 kuopa, atsibus subatoj, Rugsėjo (Septem.) 21 dieną, Vanderveer Hall, kertė 9-tos ir Washington gatvių, Easton. Prasidės 7:30 val. vakare ir trauksis iki vėlai nakty.

Bus visokių pamarginimų, dainų, išlošimai ir skrajojanti krasa. Bus graži muzika ir tautiški šokiai. Bus gera proga kiekvienam pasilinksminti ir gražiai vakarą praleisti. Bus visokių gardžių, saldžių gėrimų, valgių, tik ne svaigalų.

Tikietus įsigykite iškalno. Galima gauti pas Susiv. narius. Kurie pirksite tikietus prie durių, reikės mokėti 10%.

Inžanga vyrams 30c., moterims 20c. Visus užkviečia

Komitetas.

MAUDYNĖ.

Oda turi labai svarbų darbą atlikti. Ne vien kad pridengia ir apsaugoja kuną su visais jo organais, bet dar pagelbsti inkstams ir plaučiams prašalinti iš kuno negeistinų dalykų.

Odoje randasi milijonai mažų skylučių. Per jas prašalinama prakaito formoje kunui nereikalingi ir pavojingi dalykai.

Tas odos darbas nuolatai yra varomas ir ant odos paviršiaus išmetama visi nevalumai. Jei juos nuo odos neprašalinti, tai su laiku jie užkemša skylutes ir oda savo uždavinio atlikti nebegali. Tuomet inkstai yra priversti dirbti dvigubą darbą — daugiaus negu kad jie gali — ir nepoilgam jie atsisako toliaus tarnauti; bet pirm to, jie praneša žmogui, kad jei jisai nepasirupins su pagelba, tai jie bus priversti visiškai atsisakyti. Praneša jie įvairiais budais, pav.: kojos labai prakaituoja, žmogus jaučiasi apsunkintu, dažnai ''šaltį pagauna'', patinsta paakiai; tie ir kiti ženklai, tai raudonas vėlukas, pavojų skelbiantis, tai ženklas, kad jau oda neveikia kaip reikia ir kad jau inkstai taipgi nusilpnėję ir nebepajėgia atlikti viso savo darbo, kuris ant jų suverstas buvo.

Nelaukite, kol ateis paskutinioji. Reikia nuolatai prigelbėti odai, kad jinai pilnai savo darbą atlikti galėtų. Maudynė tam yra tinkamiausia. Maudynė ne vien užlaiko kuno švarumą, bet kuomet vartojama įvairiais budais, tai daug kame pagelbsti žmogaus gerą sveikatą palaikyti.

Kad užlaikyti švarumą ir palaikyti odos veikimą, reikia maudytis bent kartą, arba daugiaus į savaitę. Jei turi dulkėtą darbą, tuomet neatbutinai kasdien reikia maudytis šiltame vandenyje, gerai nusiplaunant su muilu.

Šilta maudynė visuomet reikia imti vakare, prieš eisiant gult. Po šiltos maudynės reikia vengti persišaldymo, nes tuomet odos skylutės buna atdaros ir tuomet greitai galima apsirgti. Bet jei užbaigiama su šaltu vandeniu, gerai nusitrinant, tai tuomet nėra persišaldymo pavojaus.

Kurie del įvairių nepatogumų negali maudytis dažniau, kaip vieną kartą į savaitę, arba net ir rečiau, tai tiems patartina paimti kartą į mėnesį karštą vaną su karčiaja druska (Magnesium sulphate, arba Epsom Salts). Tos druskos reikia dėti maudynėn nemažiaus dviejų svarų; toje maudynėje muilo nevartoti; išbuti maudynėje nuo 15 iki 30 minutų. Po šios maudynės tuoj eik gulti ir vengk, kad nakty nenusiklotumei, ypač kuomet miegama šaltame kambaryje. Sekantį rytą nusiplauk visą kuną drungnu vandeniu, pabaigdamas visai šaltu.

Švarumo delei yra gerai rusiškoji arba turkiškoji pirtis, išprakaituojant iš kuno visus negerumus. Tiktai nereikia imti perdažnai, nes jos yra silpninančios, taip pat kaip perdažnai vartojamos karštos maudynės.

Kurie labai nutukę ir kurių riebalai vargiai išsitenka odoje, ir jei jie norėtų nusfoti kelių arba keliolika svarų, tai tą labai lengvai gali atsiekti, dažnai turkišką pirtį lankydami.

TĖMYKITE! Kurie turi širdies ar plaučių ligas, arba gislų sukietėjimą (Arterio sclerosis), *tie turkiškos maudynės vengti privalo.*

Jei kuris negali gerai miegoti, patartina prieš eisiant gult paimti šiltą maudynę.

Švarumo delei, kas dieną mazgok kojas ir pažastis, kad prašalinti susirinkusį prakaitą.

Nesimaudyk tuoj prieš ir po valgymo; turi buti bent poros valandų tarpas.

Šalto vandens maudynė yra labai naudinga: sustiprina nervų sistemą ir ištaiso kraujo cirkuliaciją, sustiprindama širdies veikimą. Bet žmonės silpnas širdis turėdami ir imdami šaltą maudynę, privalo buti atsargus.

Kad šalta maudynė atneštų naudą, tas priklauso nuo asmens ir kaip toji maudynė imama yra. Jei po šaltos maudynės ''dantys barška'', jauties sušalęs, tuomet šaltas vanduo negeistinas. Pradedantieji imti šaltą maudynę, privalo imti ją šiltame kambaryje. Šalta maudynė turi buti trumpa, t. y. privalo būti greitai atliekama. Trink kuną rankomis; po maudynės tuoj nusitrink su šiurkščiu rankšluoščiu. Nemaudykis šaltame vandenyje vakare, nes tai sutrukdo miegą. Geriausias laikas šaltai maudynei, tuoj atsikėlus iš ryto.

Jei turi šaltas kojas, pamėgink šaltą vandenį; prisipilk į vaną šalto vandens, taip kad butų iki pusiau blauzdų, pabraidyk kokias penkias minutas; daryk tai kas vakaras. Į trumpą laiką nusistebėsi iš gerų pasekmių.

MOTERS TĖMYKITE! Vengkite šalto vandens laike ''mėnesinių''. Dabokites, kad nesušaptumet ir nesušaltumet kojų tuo laiku, taip pat bukite atsargios ir su šiltomis maudynėmis tame laike.

Vanduo, tiesiog sakant, gali daryti stebuklus ant žmogaus kuno, jei tik mes pataikytume, kaip juo naudotis.

Šilta maudynė su muilu palaiko švarumą. Karšta maudynė (98 laips. F.) suramina nervus; labai gera laike konvulsijų naudotis net karštesne. Šaltas vanduo — širdies ir kraujagislių tonikas (sustiprintojas). Pamainant šaltą ir šiltą, pateisama kraujo cirkuliaciją. Laike ligos, šaltas vanduo ir šalti kompresai sumažina karštį. Karštais kompresais galima kontroliuoti kraujo cirkuliaciją ir sustabdyti skausmą. Šalti ir karšti kompresai, dažnai mainant, lokališkai pataiso kraujo cirkuliaciją.

Atsiminkime, kad vanduo yra pigus. Kodel juomi nesinaudoti?

(Ištrauka iš knygelės *''Raktas Sveikaton ir Laimėn''*. Žiurėk apskelbimą ant 5-to puslapio.

TURTAS VIRŠ $125,000.00

Apsidraudusiems nariams išmoka:

PAŠALPOS:	POMIRTINĖS:
$3.50, $7.00, $10.50 ir $14.00 savaitėje.	$150.00, $250.00, $500.00, $750.00 ir $1000.00.

Priimama sveiki vyrai ir moterys iki 50 metų amžiaus.

Mėnesinės duoklės sulyg metų laike įsirašymo. Šiandien tu esi jauniausias, negu kada nors busi; todel rašykis dabar — atsieis mažiaus mokėti, negu palaukus. Nelauk, kol pasensi ar apsirgsi.

Konstituciją, mokesnių knygelę, savaitinį laikraštį ''Garsą'' ir kitas poperas nariai gauna dykai.

S. L. R. K. A. kuopos randasi visose didesnėse Amerikos lietuvių kolionijose.

Susižinok pas vietinės kuopos raštininką ir įsirašyk dabar. Jei tavo apielinkėje S. L. R. K. A. kuopos dar nėra, pasistengk, kad ten ją sutvėrus. Rašyk, klausdamas informacijų, pas Centro Raštininką adresu:

P. MULEVIČIUS
458 GRAND ST., Sta. W, BROOKLYN, N. Y.

Apskričių Valdybos ir Organizatoriai:

CHICAGOS APSKRITYS:

A. J. Sutkus, pirm.,— 1317 So. Victoria St., Waukegan, Ill.
M. Mažeika, pag., — 1658 Wabansia Ave., Chicago, Ill.
Vincas Stančikas, rašt. — 4617 S. Hermitage Ave., Chicago.
Jonas Klimas, išd. — 1542 W. 47-th St., Chicago, Ill.

BOSTONO APSKRITYS:

V. J. Kudirka, Pirm. — 37 Franklin St., Norwood, Mass.
Jon. Glineckis, Vice-Pirm. — 282 Silver St., So. Boston, Mass.
A. Čiginskas, Rašt. — 35 Lafayette St., Worcester, Mass.
Ona Paulaičiutė, Išd. — 249 River St., Mattapan, Mass.
J. M. Vieraitis, Iždo Glob. — 12 Tatman St., Worcester, Mass.
Ant. Vaisiauskas, Iždo Glob. — 14 Moore St., Cambridge, Mass.
Jon. Jaroševičius, Organizat. — 138 Elm St., Westfield, Mass.
Mikas Abračinskas, Organiz. — 187 Ames St., Montello, Mass.

ANTSPAUDOS

Kuopoms, draugystėms, kliubams, parapijoms ir asmenims metalines ir roberines antspaudas daro greitai ir pigiai

''GARSO'' ADMINISTRACIJA,
456 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

SUSIV. LIET. R. K. AMERIKOJE

ZENKLELIAI.

Galima gaut Centro Raštinėj sekančiomis kainomis:

Vyriški (šriubeliais) po.... $1.00
Vyriški 10 Karat aukso po.. $1.50
Moteriški (spilkutėmis) po... 75¢
Moteriški auksuoti po..... $1.00
Moteriški 10 Karat aukso po $1.50

Užsakant reikia pažymėti, kiek, kokios kainos ir kokių norima. Čekis ar money orderis išrašyti vardu Iždininko, J. Stulgaitis, ir siųsti adrsu:

P. MULEVIČIUS, Centro Raštininkas,
458 Grand Street, Brooklyn, N .Y.

Daktaras Jonas H. Staknevičius
234 Lafayette St., NEWARK, N. J.
(kampas Jefferson St.,)
Telefonas: Market9268.
OFISO VALANDOS: 9—11 ryte, 2—4 po pietų ir 6—8 vakare.

KORESPONDENCIJOS

PATERSON, N. J.

Kadalikų veikimas.

Nors dabartinė pasaulio suirutė slopina žmogaus dvasią, vienok Patersono lietuviai katalikai neatboja, eina pirmyn. Ligšiol nedidelė Šv. Kazimiero parapija vilko ant savo pečių gana sunkią parapijos skolos naštą, Bankos procentai ligtranai medų iščiulpdavo gausiai su dėtas aukas. Našta nemažėjo, rupestis juodu šešėliu dengdavo ramybės ir džiaugsmo saulutę. Pagalios šiais metais ilgi mitingavimai ir kolektavimai nusibodo. Vietinis klebonas kun. J. Petravičius pradėjo mislyti, kaip čia nusikračius nuo tos bėdos. Atėjo puiki mislis klebonui. Tuojaus sušaukė parapijos susirinkimą, paaiškino parapijonams. Išsyk ne visi suprato tai, bet po ilgų pasikalbėjimų klebonas infikino parapijonus, iš kurių atsirado bagotų žmonių apie šimtą ir pasirodė pasekmės šitokios: $13,000.00 atmokėta bankui. Parapijonai patys sudėjo, pritariant J. M. Vyskupui, ir paskolino parapijai be procentų ant 5 metų. Dabar visi džiaugiasi, nes procentai, kuriuos bankui mokėdavo $800.00 kasmetai, išmokės parapijos skolą. Katalikų susipratimas ir duosnumas tą padarė.

Dabar spalių mėn. pradžioj ant parapijos naudos rengiama dideli ferai. Šios draugystės apsiėmė dalyvauti: Šv. Kazimiero, Šv. Onos, ir L. Vyčiai, kurie žada pastatyti veikalą "Karės Metu".

Reikia patėmyti, kad čia energingai dirba Tautos Fondo 83 skyrius. Nerasi lietuvio kataliko, kuris nebutų T. F. narys, užtat kas mėnuo virš $30.00 siunčiama centrui B. Vaišnoros vardu.

Dabar girdėjau, kad vaikų draugystė nutarė mokėti kas mėnuo po 5 centus, nuo 7 metų vaikai, kurių randasi apie 60 toje draugystėje.

Gaila tik, kad mes turime blogų pavyzdžių. Paimkim, toks Elizabeth, skaitlinga kolionija, snaudžia, Bayonne su Jersey City tiesiog miega. Rodos Lietuva jiems ne motina, jos balso negirdi, kuomet paminta po kojų galingų skriaudikų ji šaukiasi prie savo vaikų. Kur vadai? Rodos, lietuvių uždirbtą duoną valgo. Iš sermėgių grašio nutukę, aikvoja savo energiją, kas lieka — maušelis iščiulpia... Vienok nėra ko nusiminti. Nauja karta drąsių, pasišventusių veikėjų gema, kuriems tėvynės idealai kaitina krutinę. Jus jų neatšaldysite.

Bijūnas.

CLEVELAND, OHIO.

L. Vyčių Seimas ir laike jo surengtos pramogos.

Rugpiučio 27, 28 ir 29 dienose Clevelande atsibuvo Lietuvos Vyčių 6-tas seimas. Sesijos buvo laikomos didžioje Germania Vorwaerts Turverein salėje per visas tris viršminėtas dienas. Vakarais toje pat salėje buvo parengta įvairus pasilinksminimai - pramogos.

Pirmąjį vakarą buvo prakalbos, dainos. Kalbėjo "Vyčio" redaktorius gerb. Zujus ir gerb. kun. J. Jakaitis lietuviškai ir miesto majoro vietininkas angliškai. "Vyčių" choras sudainavo keliolika dainų, poni Greičienė ir p. Šeštokas sudainavo solo ir be to buvo deklemacijų ir C. L. T. Beno muzika. Vakaras buvo gana įvairus.

Antrą vakarą buvo perstatymas Nagornoskio 4-rių aktų istoriškos dramos "Mirga", kurios perstatyme dalyvavo šie vyčių artistai: Vytauto rolėje—V. Gudinas, Onos, jo žmonos—Ona Matulaičiutė, Mirgos, jos tarnaitės,—B. Skripkauskiutė, Gimbuto — J. Žaliaduonis, Bilgeno—S. Pašaveckas, Žudeikų—J. Čerkiasas ir M. Ardzijauskas, kareivių—J. Daugėla ir J. Rutka.

Suvaidinta ši tragedija gana gerai. Ypač p-lės Skripkauskiutė ir Matulaičiutė savo roles puikiai atliko. Po vaidinimui joms buvo suteikta gėlių bukietai. Maž visi, vyrai vaidintojai taip pat atsakančiai savo roles suvaidino.

Tarpuose vaidinimo buvo deklemacijų, bei C. L. T. Beno muzika. Po vaidinimo sekė dainos. Poni V. Greičienė dainavo solo keliatą dainų. Publika keliatą kartų atšaukė dainininkę pakartot rankų plojimu. Poniai Greičienei, kaipo žymiausiai vietos solistei buvo suteikta gyvų gėlių bukietas. Po jos dainavo p. Šeštokas solo ir vėliaus abu su p-ni Greičiene sudainavo duetų keliatą. Vyčių choras sudainavo "Gyvuok, Lietuva", 'Vyčių kareivių himną', "Malda prieš karę", 'Viltis', "Pasėjau žalią rutą" ir "Lietuva Tėvyne". Beto vyčių dvigubas kvartetas (vyrų) sudainavo "Vyčių Maršą" ir kelias kitas daineles. P-lė O. Skunskaitė paskambino ant piano.

Šis antrasis vakaras pavyko taipgi puikiai. Publikos abu vakaru buvo daug, nors įžanga buvo augšta. Tas parodo, kad vietos vyčiai turi didelę įtekmę vietos lietuvių kolionijoje.

Trečią vakarą buvo surengta pagerbimui delegatų - svečių vakarienė, bei pasilinksminimo vakarėlis. Vakarienėn atsilankė kaip svečiai delegatai, taip ir vietiniai skaitlingai. Po skanios vakarienės, programo tęsėsi šokiai. Tiek apie vakarus Lietuvos Vyčių Seimo laiku. Nors trumpai pabriežiau, platesnę recenziją gal kas kitas parašys. Dabar truputį apie seimą.

Pirmą dieną delegatų atsilankė viso apie 50. Kiti delegatai nespėjo į laiką atvykti. Iš valdybos raportų pasirodė, kad L. Vyčių organizacijos stovis geras. Narių skaičius sistematiškai auga.

Antrą dieną delegatų rudosi kur kas daugiau. Plačiau apie tarimus skaitytojai patirs iš protokolo. Aš aprašyti visus posėdžius ir tarimus nė nemanau, nes man aplinkybės neleido visą laiką dalyvauti seimo posėdžiuose.

Vietos laikraščio del seimo lermas.

Vietos laikraštis "Dirva", leidžiamas karčemninko A. Bartosewicz ir kt., atsiuntė į Vyčių seimą savo "reporterį". Bet kadangi tas laikraštis nėra parodęs užuojautos nei vyčiams, nei kitoms katalikiškoms organizacijoms, bet priešingai dar broliavosi su "nezaležninkais" ir jų bambizu Strazdu, kurio didžiausia patarimo stotis "Dirvos" redakcijoje buvo. Maža to, "Dirvos" žmonės platino visokias "špygas", "maršus" ir tam lygius paškvilius prieš vyčius, tad, žinoma, tokio laikraščio reporterio Vyčių seime buvimas delegatams negalėjo buti pakenčiamas. Tad ir nutarta, kad seime reporteriais ar svečiais gali buti tik vyčiai. Ne vičių seime buvimas nėra galimas. Kadangi "Dirvos" reporterio buta ne iš vyčių, tad ir seime dalyvauti nebuvo galima. Sulig laikraščio ir reporterio būta — karčemninko Baltrukonio mergaitė buvo atsiųsta nuo 'D.' į Vyčių seimą "reporteriauti". Mat, kad leidėjų esamą "gardumėlių" pardavotojų, taf ir reporteris pasikviesta iš to "luomo" žmonių. Turbut manyta, kad jei kurie žmonės tinka karčemoje, tai ir seime laikraštį atstovauti gali. Apsirikta.

Negavo "Dirvos" reporteris Vyčių seime dalyvauti, tuoj tas laikraštis pakėlė lermą. "Vyčių seimas slaptas..." Esą katalikai su tautininkais susivieniję ir reporterio nejsileidę. Esą "Vyčiai siekia prie apšvietos, prie Tėvynės meilės, prie doros, prie prakilnumo".

Kad Vyčiai prie viršminėtų tikslų siekia, tai tą visi ir be "Dirvos" redaktorių žino. Gi jei jau buvusiame visuotiname seime buvo bandyta tartis apie bendrą katalikų su laisvamaniais politikoj bendrą veikimą, tai tas dar nereiškia, kad jau katalikai turi priimti į savo seimus ir susirinkimus reporterį, jei kas tan prisiunčia savo meilužę ar ką kitą. Vyčių ir kitų katalikiškų organizacijų seimai *nėra slapti* ir nėra reikalo "Dirvai" aimanuoti. Į katalikiškų organizacijų seimus duria visada atdaros katalikams ir katalikų draugams.

Mums vyčiams tų priekaištų iš laisvamanių pusės nėra ko paisyti ir mes dirbsime savo užbrėžtą darbą. Jie tegu sau skleidžia 'špygas', "maršus" prieš mus, tegu bičiuoliaujasi su bambizais. Jie musų draugais nebuvo ir nebus. Kartais del biznio nors ir bando kiek katalikams pataikauti, bet tas pataikavimas yra veidmainių-priešų.

Vyčių Narys.

Tautos Fondui aukos.

Laike L. Vyčių seimo vakarienės, kuri buvo paruošta delegatų pagerbimui, Tautos Fondan aukojo šie asmens:

A. Benevičius	$10.00
A. Aleksis	5.00
R. Žitkevičius	5.00
A. Kranauskas	5.00
V. Kriaušlys	5.00
A. Urbonas	5.00
Kun. Urbonas	4.45
A. Petrauskaitė	4.25
St. Šimulis	4.00
Pr. Dargis	4.00
Kun. J. Jakaitis	3.00
Kun. A. Deksnis	2.75
A. Žaloduonis	2.50
M. J. Šimonis	2.00
J. Puodžiunas	2.00
J. Petraitis	2.00
P. Daugžvardis	2.00
A. Bendoraitis	2.00
A. Moreika	2.00
O. Akucevičiutė	2.00
M. Kvietinskaitė	2.00
P. Baltutis	1.50
M. Slavikauskiutė	1.50
St. Lietuvninkas	1.25

Po 1 dol. — J. Salinis, J. Januška, A. Panavas, J. Tankus, J. Miliauskas, A. Grigalius, Pr. Zdankus, J. Žitkevičius, J. Kvederavičius, Dr. J. Bielskis, K. Štaupas, V. Greičius, J. Vilimas, T. Laučintė, O. Černiauckaitė, D. Gustaičintė, P. Dlugodienė, L. Šimutis, J. Grebliunas. A. Visminas, A. Dimšiutė, T. Matukoniutė, M. Čeparauskiutė, Pr. Juras, J. Rizas, Al. M. R., J. Ziaunis, Vaitiekunas, J. Aleksa, J. Jankevičius, V. Rukštalis, V. Runta, M. Zujus, O. Michelich.

Po 50c. — O. Čižauskaitė ir A. Stanskienė.

Smulkių aukų 25c. Viso $115.45.

EASTON, PA.

Šis gražus miestelis ant kranto Deleware upės vertės didesnės atydos lietuvių katalikų. Jame yra gana didis skaitlius lietuvių (nekurie priskaito į 1000 dušių), kurie turi susiorganizavę čion parapiją jau nuo 12 metų. Pirmiau į juos davažinėjo su dvasiškais reikalais svetimi kunigai, tai iš Minersvilės, tai iš Readingo, tai iš Tamaquà, bet pora metų atgal jie gavo savo kleboną. Pirmutiniu nuolatiniu klebonu buvo kun. Raštutis, prisiųstas iš Tamaqua kun. Gudaičio. Jam čia bunant kilo nesusipratimai tarp komiteto, kurs viską norėjo valdyti, net neduodant jokių atskaitų iš parapijos kasos stovio. Delei to nesutikimo skaičius mokančių parapijonų žymiai sumažėjo. Nekurie geriausi parapijonai pradėjo dasiprotėt, kad čion yra kas blogo, jeigu kunigo niekur komitetas nedasileidžia, užtat perštojo mokėję komitetui.

Sumažėjus ineigoms, tie kurie nešė ant savo pečių sunkenybę išmokesčių, pradėjo murmėti ir kaltinti kunigą, važinėti pas pralotą su skundais, reikalaudami kunigo mokančio angliškai.

Lietuvių bažnyčia, kurią nupirko Eastono lietuviai, yra tai seniau buvusi protestonų bažnytužė. Randasi ji gražiausioje dalyje miesto, kur gyveno vien turtingi Eastono biznieriai.

Nečsant šioj dalyj miesto kitos katalikiškos bažnyčios, aplinkiniai katalikai šventadieniais susirenka čion del išklausymo mišių. Jie abelnai duoda geras kolektas ir iš jų lietuviams pagelba didelė. Tečiaus jiems reikia ir šį-tą suteikti angliškoje kalboje. Taigi lietuviai suprato tą praše dvasiškos vaikšios, kad jiems duotų kleboną mokantį anglišką kalbą. Permaina tapo padaryta 3 mėnesiai atgal. Dvasiška valdžia prisiuntė čia už kleboną kun. V. Matulaitį iš New Philadelphijos.

Reikalai parapijos tuojaus pakilo, ineigos padidėjo. Kun. Matulaitis apsižiurėjęs tinkantį šale bažnyčios namą papirko jį ant klebonijos, tokiu budu atsikratėm dideliai mus sloginančios rendos.

Dabar dar lieka kiek suparėdkavot lotus, kurinos parapija yra neatsargiai papirkus dar pradžioje savo užsidėjimo neva ant bažnyčios, bet kurie pasirodė visai neparankųs tam tikslui, nes joks lietuvys ten negyvena.

Jeigu šitos bėdos atsikratytumėm musų parapija dar žymiau paaugtų, nes gyvenimas čia ramus ir darbų įvales, o ir užmokesčiai neprasti. Čia, galima sakyti, niekas nedirba pigiaus kaip $4.50 arba $5.00 į dieną, o nekurie ima nuo 10 iki 15 dolerių į dieną. Fabrikų yra daugelis ir visokios rųšies, taip kad žmogus gali sau pasirinkti darbą, kokis jam patinka. Ypač daug čia reikalauja merginų. Nesenai vietinis Employment biuras pagarsino, jog reikalauja 600 merginų prie darbų, kuriuose jos ima vyriškus užmokesčius. $45.00 iki $60.00, tai paprastas čia merginų uždarbis į 2 nedėlias. Taigi lietuviai, ypač lietuvaitės, nesibijokite atvažiuoti pas mus, jegu jums darbai kitur nesiseka. Čia pas mus rasite gražų uždarbį ir dar gražesnį pragyvenimą.

Eastonietis.

HOMESTEAD, PA.

Rugpiučio 25 dieną Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje 2 valandą po pietų atsibuvo iškleidimas ir pašventinimas lietuvių tautiškos vėliavos, o podraug ir garbės vėliavos (service flag). Lietuvių vėliavą nešė 11 vyčių (turiu priminti, kad tą vėliavą vieni vyčiai ir sutaisė, kuri kainavo apie $85.00), garbės vėliavą nešė 6 ministrantai, lydimi 56 baltai parėdytų mergaičių, nes tiek lietuvių iš musų kolionijos tarnauja Dėdei Samui. Mergaitės laikė po gyvą gėlę rankoje ir kunigui ištarus vardą kareivio, kiekviena iš eilės padėjo ją ant vėliavos. Paskutinė mergaitė padėjo ant vėliavos baltai žydinčią leliją, kas reiškė, kad jau vienas yra žuvęs karės lauke už tautų laisvę ir už brangią tėvynę Lietuvą. Juomi yra J. Naujokaitis.

Suvienytų chorų koncertas.

Vakare 7:30 valandą Carnegie Music Hall vietinės 11 Vyčių kuopos choras su pagelba Pittsburgh West End ir Pittsburgh No. Side chorų surengė koncertą, kokio dar vietiniai lietuviai neturėjo.

Visupirmiausia vietinis klebonas kun. S. J. Čepananis paaiškino publikai programą. Pakilus uždangai, suvienyti chorai užgiedojo "Star Spangled Banner" ir Lietuvos himną. Ant scenos iš šalių plevėsavo Amerikos ir Lietuvos vėliavos. Toliaus dainuota Vyčių himnas, "Kur bėga Šešupė", "Kur giria žaliuoja", "Pjauti linksma".

Prakalbą sakė L. Šimutis apie jaunimo reikalus. Kalbėtojas nupiešė viską gana aiškiai, už ką žmonės apdovanojo gausiu delnų plojimu. P. Sabonis dainavo solo, poni Sabonienė skambino ant piano. Mažas vaikas grojo ant smuiko, o maža, 5 metų mergaitė, Šaboniutė deklemavo "Saulelė raudona", poniai Sabonienei pianų pritariant. Jos deklemacija nemažą įspudį padarė į žmones. Už ką likosi delnų plojimu apdovanota. Toliaus p. Sabonis skambino ant piano, o poni Sabonienė gibjo ant smuiko. Pastaroji liko apdovanota gėlių bukietu.

Solo "Kur vėjai pučia" su piano pritarimu dainavo kareivis A. Sadauskas. Šis publiką geriausiai užganėdino ir delnų plojimui nebuvo galo.

Kalbėjo Dr. Bielskis. Po jo prakalbai kuošta veikalėlis "Aš numiriau". Lošėjai savo užduotis atliko gerai.

Po losimui dainavo "Karvelėli mylimasis", "Tykus, tykus vakarėlis", Amerikos ir Lietuvos himnus ir gale "Eisim broleliai namo". Publika užganėdinta išsiskirstė.

A. Vargdienėlis.

CAMP DEVENS, MASS.

Pirmas Lietuvių Vakaras.

Per pasidarbavimą vietinių kareivių, mokyklos sargento P. V. Jakaičio, lietuviško bituno sargento B. Petrusevičio, P. Kanselerio ir V. Kunikovo čia buvo surengtas pirmas lietuvių koncertas, kurs atsibuvo 8 dieną rugsėjo K. of C. didžioje svetainėje.

Šis kareivijoje pirmas lietuvių vakaras buvo puikus ir labai brangus lietuviams kareiviams, už kurį jie jaučiasi labai dėkingais atsilankiusiems svečiams, ypatingai je yra labai dėkingi šioms ypatoms iš Worcester ir taria jiems širdingą ačiu už nesigailėjimą savo kaštų, nė laiko ir išpildymą tokio puikaus programo, kun. J. J. Jakaičiui ir choristams, vargoninkui p. A. Visminui, pianistei p-lei O. Vasiliauskatei, L. Šalteniutei, M. Šukiutei, F. Šukiutei, F. Migauskiutei, O. Oriniutei, E. Gražuliutei, P. Žurinskiutei, V. Marcinkuvienei, J. ir E. Baltrušaičiutėms, J. Aleksiuniutei, V. Gudukiutei, A. Vasiliui, P. Puišui, J. Žemaičiui, V. Vaškeliui, J. Marenkui, J. Kalveliui ir K. Tirkliui, taipgi kun. P. Virmauskui, bei A. Kriviutei ir Juknevičiutei iš Lawrence, Mass., kun. A. Petraičiui iš Athol, Mass.

Vakaro programa buvo tokia:

1. Amerikoniškas (Star Spangled Banner) ir lietuviškas Tautiškas himnas sugiedota choro.
2. "Skambančios Stygos", duetas, L. Šalteniutė ir E. Baltrušaičiutė.
3. "Pakinkykim savo jėgas", sudainavo choras.
4. "Dear Old Pol of Mine", M. Šukiutė.
5. "Ko liudi, Putinėli", choras.
6. "Tegrįžta laimė", solo, E. Baltrušaičiutė.
7. "Važiavau dieną", choras.
8. "God, be with our Boys tonight", solo, L. Šalteniutė.
9. Boxing, vietiniai kareiviai, A. Skiemis ir M. Dazavikas.
10. "Sujudinkime jausmus" sudainavo choras.
11. "Birutė", solo, L. Šalteniutė.
12. Duetas piano ir smuikos, J. Skruodis ir Juknevičiutė.
13. Bowing by soldier, K. Jarzabavskas.
14. Duetas smuiko ir piano, A. ir O. Vasiliai.
15. "Lai gyvuoja tauta", choras.
16. Solo ant saxophemo Skruodis.

Abelnai sakant, programas buvo gana gerai išpildytas ir koncertas suteikė gana puikų įspudį žmonėms ypatingai kad šis lietuvių vakaras buvo pirmas lietuvių vakaras šioje vietoje tarp kareivių.

Didi garbė už šio vakaro surengimą priguli daugiausia worcesteriečiams, kadangi jie beveik vieni išpildė vakaro programą.

Lietuviai Kareiviai.
Camp Devens, Mass.

Severos Gyduoles užlaiko seimynos sveikatą.

Nusilpnėję žmonės

reikalauja sustiprinimo pirma negu nesveikata juos visai apvaldo ir pirma negu visokia pagelba buva pervėli. Jie reikalauja tokio sustiprintojo, kuris sustiprintų visą kuną. Nedaryk išmėginimų. Niekuomet nesigailėsi, pareikalavęs

Severa's Balsam of Life

(Severos Gyvasties Balsamo). Jis yra žinomas kaipo geras atsiprinantis ir taisantis valstas besigydant nuo kietų vidurių, nevirškinimo, drugio, abelno nesveikumo ir kepenų ligų. Mes patariame jį visiems, ypatyngai gi seniams ir silpniems. Pamėgink. Kaina 85 centai, gaunamas visose aptiekose.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

THE FIRST NATIONAL BANK
of McKees Rocks, Pa.
T. W. Friend, Pres., C. M. Christiansen, V.-Pres., E. W. Sutton, Cash.
McKees Rocks, Pa.
Moka 4 nuoš. ant Taupymo. Nusiunčia pinigus į visas dalis svieto ir parduoda šifkortes ant visų gerų linijų.
Seniausia Banka Miestelyje.

DR. RICHTER'S "PAIN-EXPELLER"

Didelė pagelba nuo dieglių, reumatizmo ir skaudėjimo pečiuose, yra Dr. Richter'io Pain Expeller, nes palengvina tuojaus, sumažinant uždegimą apimtos dalies.
Tepk ir trink ryte ir vakare, vartok nesigailėdamas, idant permirktų oda.
Tuojaus pagelbsti nuo reumatizmo, nusibružymo, nikstelėjimo ir ir nudegimo, kaip ir sustingimo ir nuo neuralgijos.
Gali gaut visose aptiekose po 35c ir 65c.
Žiurėk, kad butų inkaras ant bonkos—tai yra tavo apsauga
F. Ad. Richter & Co.,
74-80 Washington St., New York

SUSIV. L. R. K. A. KUOPŲ RAŠTININKAMS IR NARIAMS ŽINOTINA.

Kuopų raštininkams pareikalavus, duodama dovanai sekanti dalykai:

S. L. R. K. A. Konstitucija del kiekvieno nario.
S. L. R. K. A. Mokesnių Knygelė del kiekvieno nario.
Organas "Garsas" kas savaitė del kiekvieno nario.
Naujiems nariams aplikacijų blankos.
Naujiems nariams Narystės Paliudijimai (diplomai).
Mokesčiams Siųsti Lapai.
Persikėlimo į kitas kuopas blankos.
Pomirtinės Pervedimo blankos.
Ligonių blankos No. 1, 2 ir 3.
Mirimo Paliudijimų blankos.
Adresams Lapai (del organo siuntimo).
Laiškams Antgalvėliai.
Velykinės Išpažinties Paliudijimų blankos.
Aplikacijos delei Vaikų Skyriaus.
Vaikų Skyriaus Konstitucijos.

Visa tai galima gauti vien pranešus kiek kokių dalykų norima.

Šiuos Dalykus Centras Kuopoms Parupina Užmokant:

Kuopai Finansinę Knygą su 100 lapų už	$2.00
Atskirus lapus už 100 po	$1.00
Kuopai Antspaudą metalinę, lengvą - kišenine už	$3.50
Kuopai Antspaudą metalinę, didesniose rėmuose, sunkią	$3.50
Kuopai Antspaudą guminę (roberinę)	$1.25
Kuopos Iždininkams ar Raštininkams kaucijas $100.00 už	50c.
$200.00 „	70c.
$300.00 „	$1.00
$400.00 „	$1.20
$500.00 „	$1.50

Pinigai siunčiasi iškalno su užsakymu.
Visais S. L. R. K. A. Centro Raštinės reikalais kreipkitės prie Raštininko šiuo adresu:

P. Mulevičius
456 GRAND STREET, Sta. W, BROOKLYN, N. Y.

SKAITYKITE IR PLATINKITE

Lietuvių Darbininkų Sąjungos

Laikraštį

"DARBININKĄ"

EINA UTARNINKAIS, KETVERGAIS IR SUBATOMIS

Jame rasite žinių iš viso pasaulio.
"DABININKAS" visuomet turi viso to, kas darbininkui svarbu, naudinga, indomu ir suprantama.

Prenumeratos Kaina:

Tris Kartus savaitėje metams	$3 00
Vieną kartą savaitėje "	$1.50
Bostono apielinkėje "	$4 00
Užrubežyje "	$4.25
Vienas numeris	3c.

Reikalaukite pas agentus arba

"DARBININKAS"

242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Visi perka. Skubėk ir tamsta nusipirkti Knygą:

Raktas Sveikaton ir Laimėn.

Knygą parašė visiems gerai žinomas veikėjas *Dr. J. J. Bielskis*, išleido S. L. R. K. A. Jos turinys štai kaip įvairus: 1) Darbas. 2) Pailsis. 3) Miegas. 4) Valgis. 5) Gerėjai. 6) Maudynė. 7) Drabužiai. 8) Tyras oras. 9) Saulės šviesa. 10) Kvėpavimas. 11) Pasilinksminimas. 12) Mankštinimosi. 13) Kbustipacija. 14) Ką daryti apsirgus. 15) Ką kiekvienas žmoti privalo. 16) Užbaiga. 17) Patarimo žodis tolimesniam skaitymui.

Tą knygą apie sveikatą privalo turėti kiekvienas žmogus, nes ji niekuomet nepasens. Ji duos atsakymą, patarimą kiekvienoje ligoje, nuo jų persergės. Tą knygą turėdamas, ją skaitydamas, jos patarimų klausydamas žmogus visuomet bus sveikas ir linksmas. Del kiekvieno mažnožio nereikės daktarų varginti.

Tad skubinkite ją kogreičiausia įsigyti, nes gali ir nelikti. Dar jos negarsinus, jau šimtai užsakymų atėjo.

Knygutės kaina 25¢. gi Susiv. L. R. K. A. nariams atiduodama už pusę kainos — po 13¢ arba 2 už 25¢.

Užmokesnį galima siųsti ir krasos ženkleliais. Reikalauk šiandie, adresuojant:

"GARSAS"
438 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Vietinės Žinios.

PRAKALBOS.

Atenantį sekmadienį, 22 rugsėjo dieną, 7:30 val. vakare, salėje Apreiškimo P. Šv., Havemeyer ir No. 5-th St., yra rengiamos prakalbos. Kalbės žymus vyras iš Washingtono, adv. Česnulis ir p. J. Kaupas. Tatgi ir kviečiama visi lietuviai, kurie nori sužinoti dabartinį padėjimą Lietuvos ir butiną reikalingumą lietuvių legijonų.

Panedėlyj, rugsėjo 23 d., 7:30 val. vakare bus taipgi prakalbos Karalienės Aniolų parapijos salėj (pas kun. Remeiką), Roebling ir So. 4-th Sts. Ten taipgi kviečiami visi lietuviai kuoskaitlingiausiai susirinkti ir pasiklausyti apie veikimus link neprigulmybės Lietuvos. Ateikite.

Prakalbų Rengėjai.

NEW YORKO IR NEW JERSEY LIETUVIŲ VISUOMENEI.

Lietuvos vėliavos iškėlimo iškilmės atsibus nedėlioje, rugsėjo 22 dieną, 7:30 val. vakare, Knights of Columbus svetainėje Camp Merrit, N. J.

Tas iškilmes rengia Newarko, Harrisono ir Kearney lietuviai. Programa bus turininga. Susidės iš gražių dainų. Dainuos gabiausi lietuvių artistai, kp. v.: p. M. Braduniene, p-lė A. Braduniutė, p-lės Karužiutės, p-lė Tamulioniutė. Yra tikimasi, kad ir iš Brooklyno dalyvaus giedorių. Bus geri kalbėtojai. Žodžiu, bus su kuom svetimtaučiams pasirodyti.

Tatgi visi, kaip New Yorko, taip ir New Jersey valstijų lietuviai yra kviečiami dalyvauti tose iškilmėse. Nuo lietuvių pasirodymo, daug priklauso musų Lietuvos ateitis. Tatgi visi, kas tik galėsite, atvažiuokite į Camp Merrit.

A. S. Trečiokas.
J. Baurušaitis.

SALIUNINKAI PROTESTUOJA.

New Yorke Manhattano saliuninkai, paskelbus tame aprubyj uždarymą saliunų, baisiai 'užsirustino'. Jie pasiuntė protestą Prezidentui Wilsonui. Girdi, jie ir taip yra "patriotai" ir neduodą kareiviams svaigalų. Esą negalima taip daryti, nes jų "storieji pilvai" gali sublukšti. Taigi andai susirinkę skaitlinje 2500 žmonių "nuodintojų" ir išnešė rezoliuciją, kad buti saliai šaliai ištikimais ir netik paremą kareiviams "neduoti" jokių gėrymų, bet ir kitus pridaboti, kad kareiviai negalėtų gauti pasigerti. Labai geri "patriotai", kad galėtų, tai visų žmonių kišenius iškratytų ir gale iš saliuno laukan išmestų. Kaikurie jau taip ir daro.

Kad tik greičiau ateitų blaivoji gadynė, tai nebutų tiek daug visokių niekšyščių. Žmonės budami blaivus turėtų daugiau proto ir apsvarstytų geriau, prie ko blogi darbai veda.

DRAUGIJŲ ATSTOVŲ SUSIRINKIMAS.

Rugsėjo 23 d., 8 val. vakare, Šv. Pan. Apreiškimo parapijos svetainėje, ant No. 5-tos ir Havemeyer gatvių, yra kviečiami visi Brooklyno ir apielinkių lietuvių draugijų atstovai į susirinkimą. Bus daug svarbių reikalų svarstymui. Tatgi visi draugijų atstovai, kurie lankėsi reikalais Neprigulmybės Dienos Parodavimo, malonės paskirtame laike susirinkti.

Kviečia Didžiojo New Yorko Lietuvių Draugijų

Veikiantysis Komitetas.

SVEČIAS.

Pereitą savaitę apsilankė "Garso" redakcijoje gerb. Fel. Šlapelis, gabus Liet. Vyčių narys, taipgi organizatorius L. D. S. kuopos Rochester'yje, N. Y. P. Feliksas dabartiniu laiku yra kariuomenėje Fort Hamilton ir netrukus gal turės traukti į užmarį.

UŽSIREGISTRAVO 751,693.

New Yorke ir jo apielinkėse rugsėjo 12 d. užsiregistravusių vyrų pasirodė 751,693. Yra tai milžiniška Dėdės Samo armija. Padalinus juos pagal priemiesčius išpuola ant kiekvieno šitaip: Manhattan—330,531, Brooklyn—254,479, Bronx—95,082, Queens—57,059 ir Richmond—14,542. Vėlesni gi pranešimai sako, kad užrsiregistravusiųjų skaitlius siekia net 800,000.

L. V. 41 KUOPA.

Rugsėjo 12 dieną L. Vyčių 41 kuopa turėjo savo mėnesinį susirinkimą. Susiėjo gana diktokai narių ir gana gražiai svarstė kuopos reikalus.

Buvo išduotas raportas iš atsibuvusio Kongreso Clevelande, Ohio. Išklausę kurį visi nariai buvo labai užganėdinti.

Buvo kalbama apie surengimą vakaro. Nutarta surengti tokį netrukus McCaddin svetainėje. Yra manoma statyti du veikalu: "Nastutė" ir "Daina be galo". Viršminėti veikalai yra gana gražus ir tikimasi, kad lietuviai nepraleis progos juos pamatyti.

Z.

NAUJANYBĖ.

Brooklyno ir apielinkės lietuviams pranešama, jog L. Vyčių 41 kuopa netrukus statys scenoje du labai puikiu veikalu: dramą "Nastutė" ir komediją su dainomis "Daina be galo". Lietuviams reikėtų tėmyti dieną ir vietą, kur tie veikalai bus statomi.

Nastutės Jaunikis.

C. BROOKLYN.

Kaikurie musų broliai lietuviai katalikai pradeda pamėgdžioti prusus ir gale nuvažiuoja jų keliais. Reikia paminėti, kad vienas geras vaikinas L. Vyčių vietinės kuopos narys kaip tik susidraugavo su prusu, tuojaus ir pamiršo, kas katalikui turėtų buti brangu. Labai blogai daro tie, kurie del kokio uždarbio ar geresnio laikinio gyvenimo pameta šalin tikybos įsitikinimus ir eina gaudyti svetimų vėjų. Labai prasta. Jaunieji, pagalvokite apie tai gerai!

G. Z.

KARDINOLO FARLEY SVEIKATA NESIGERINA.

J. M. Kardinolas Farley, New Yorko arkivyskupas, atsiranda labai blogame padėjime. Kelios savaitės atgal sirgo uždegimu plaučių ir kiek laiko pradėjo taisytis, tik staiga pereitomis dienomis pradėjo silpnėti. Pasirodė didelis širdies silpnumas.

PAULISTŲ CHORAS.

Garsusis Paulistų Choras, kuris porą metų atgal nustebino savo giedojimais visą civilizuotą pasaulį, persikėlė į New Yorką. Kun. W. J. Finn, organizuotojas Paulistų Choro, šiomis dienomis buvo paskirtas vargoninku ir choro vedėju Šv. Pauliaus bažnyčioje, Columbus ir 69-ta gatvė. Apart iš Chicagos atvažiavusių choristų priimta dešimtis vietinių vaikų ir dar žadama priimti. Vaikai-choristai mokasi De La Salle Akademijoje.

GAVO NOSIN.

New Yorko ponai gatvekarių savininkai buvo sumanę pakelti kainas iki 7c. už važinėjimą, bet visuomenė tą jų sumanymą atmetė. Vėliau buvo norėję padaryti, kad už kiekvieną išduodamą "transfer" butų mokama po 1c., bet ir tą atmetė. Taigi tie baronai pastaruoju laiku sumanė, kad, girdi, nėra reikalo leisti mieste gatvekarius tarpe 12 val. nakties ir 6 val. ryto. Norėjo visai sustabdyti. Bet gavo nosin nuo vyriausybės ir netik ką turės leisti gatvekarius nakties laike, bet dar pagerinti visą gatvekarių važinėjimo sistemą dienos laike, kad nuo šiol leistų daugiau gatvekarių, nes kitaip bus jiems riestai.

PRANEŠIMAS APIELINKĖS LIETUVIŲ VISUOMENEI.

Newarko, Harrisono ir Kearney, N.J., lietuviai gavo leidimą nuo general Secretary, K. of C. iš Camp Merritt, N. J. del iškėlimo Lietuvos vėliavos. Lietuvos vėliavos iškėlimo iškilmė įvyks sekmadienio vakare, 7:30 val., rugsėjo 22 d., Knights of Columbus svetainėje, Camp Merritt, N. J.

Pasižadėjo dalyvauti programo išpildyme šie asmens: chemistas kareivis p. Pius Žuris iš New Yorko; p-ni Braduniene ir p-lė Braduniutė iš Newarko, p-lės Karužiutės ir p-lė Tamulioniutė iš Jersey City. Manoma, kad dalyvaus ir grupa giedorių, kvartetas, iš Brooklyno, Šv. Cecilijos choras iš Newarko ir Tėv. M. choras iš Harrisono.

Manoma, kad dalyvaus Dr. J. J. Bielskis ir p. V. J. Liutkauskas. Programo vedėju bus Mr. Thomas St. Neary, General Secretary, K. of Columbus.

Pasarga: Važiuoti į Camp Merrit gali važiuoti visi be jokio specijališko leidimo. Negali tik važiuoti vienos merginos arba moterys, be vyrų jos nebus įleidžiamos į lagerius.

Kaip važiuoti: iš New Yorko persikėlus per upę ant 50-to fero, paklausti gatvekario į Camp Merritt. Iš Brooklyno važiuojantieji sužinokite tikrą kelią "Garso" ar "Vien. Liet." redakcijose, iš kurių važiuos daugelis žmonių. Iš Elizabeth galima važiuoti gatvėkariais į Newarko terminal, čia paimti Hockon Dock karą. Mainytis ant Hudson River Line karo, kuris priveža netoli lagerių. Čia paimti Angle Wood karą, kuris įveža į lagerius laike 2 valandų visos kelionės.

Iš Newarko lygiai ant 4 val. po pietų bus žingis ir keliatas automobilių del nuvežimo žmonių. Todel kurie norite smagiai ir greitai nuvažiuoti, ateikite pas lietuvių svetainę, 182 New York Ave. Už nuvežimą ir parvežimą kaina 1 doleris.

Norintieji savais automobiliais važiuoti, gaukite leidimą nuo komiteto iškalno, šiuomi antrašu: A. S. Trečiokas, 311 Walnut St., Newark, N. J. Kitaip galite turėti daug nesmagumų už nedėldienyje vartojimą automobilių.

L. V. Jns. Komiteto Nariai:

A. S. Trečiokas iš Newarko.
J. Baurušaitis iš Harrisono.

POLICIJOS SUMANYMAS SUSTABDYTAS.

New Yorko policija buvo sumanius išleisti liginai statistikai, sužinojimui, kiek kas turi pirkęs Laisvės Paskolų Bondsų, ir kitas korteles kiekvienam žmogui su klausimais apie pilietybę. Pradėjus tuos lapelius skleisti, pasipylė iš visų kampų protestai, girdi, valdžia jau pradės net žmogaus sąžinę kontroliuoti. Yra pramatoma, kad tasai sumanymas, kaipo varginantis bereikalo ir taip jau suvargusius visokiais mokesčiais žmones, naudos neatneš, vien gali sukelti nepasigandinimą nuo žmonių.

CHINIEČIAI DVYNAI NORI KARIAUTI.

Francis ir Ignatius Tsu, 18 metų chiniečiai dvynukai pereitame ketverge užsirėgistravo ir nereikalauja paliuosavimo, jie su noru sutinka eiti kariauti.

Vaikinai yra auklėtiniai Svetimtaučių Katalikiškos Misijos draugijos ir mokosi mokykloje po vadovyste kun. J. E. Walsh. Jaunuoliai nors ir nėra šios šalies piliečiais, bet taip yra persiėmę patriotiškumu, kokį parodė šiai šaliai jų brolis Staponas Tsu, kariaudamas orlaivininku Francijoje, jog nutarė pasiškvesti už laisvę, įstodami liuosnoriais orlaivininkais.

APIPYLĖ ALKOOLIU IR UŽDEGĖ.

Kažkoks William Jones, juodukas, 315 W. 116 St., užėjęs saliunan ir iš kokios tai priežasties buvo aplietas alkooliu ir padegtas. Apdegęs taip baisiai, kad nėra vilties išgijimui. Suareštuotas saliuno užveizda, bet jis teisinasi, kad jis nėra kaltas.

MANHATTAN HATS

yra žinomos kaipo geriausios ir dabar yra tokiomis.

Kainos ant kepurių ir ant kitų reikmenų liko pakeltos, bet mes iš anksto turėjome žalios medžiagos ir todel mes galime dabar pigiau doleriu parduoti ir geresnio tavoro, negu kur kitur.

Pirmiau, negu Tamsta kur pirksi rudeninę ar žieminę kepurę, ateik ir prisižiurėk musų tavorų ir ,beabejonės, persitikrinsi, jog tas teisybė ką mes Tamstai sakome. Musų Skrybėlės yra pritaikomos gėriausiai. Kainos visai prieinamos.

MANHATTAN HAT STORES
230 Grand Street, 479 Grand Street,
BROOKLYN, N. Y.
New Yorke krautuvė 159 E. Broadway.

Tel. Greenpoint 2851.
LEVANDAUCKAI BROLIAI
Graboriai (Undertakers)

Išbalsamuojame ir laidojame numirusius ant visokių kapinių. Taipgi parsamdome automobilius ir karietas veselijoms, krikštynoms ir pasivažinėjimams Viršminėtais reikalais visada kreipkitės pas mus. Patarnavimas užtikrintas.

Levandauckai Broliai
78 SOUTH 2-ND STREET, BROOKLYN, N. Y.
(Tarpe Berry St. ir Wythe Ave.)

Teisingiausia ir geriausia lietuviš APTIEKA Visame Brooklyne ir apielinkėje

Sutaisau gyduoles konogeriausias teisingiausiai ir žemesnėmis kainomis, kaip kitur. Užlaikau visokias žoles, šaknis, dėžes ir visokias liekarstas, kurios tik yra vartojamos. Kreipkitės pas manę ypatiškai ar per laiškus, o visada apturėsite tikrus draugiškus patarimus savo tikroj lietuviškoj kalboj.

Mano gyduolės yra garantuojamos ir tikrai pagelbės jums visokiuose nesmagumuose ir su mano roda atves jus į sveikatą ir normališką padėjimą. Mėgykit jusų gyduoles pirkti pas mane. Užtikrinu, kad kartą mėginę ir vėl atnaujinsit ir kitiems apie mano gyduoles pasakosit.

Mano Aptieka atdara dieną ir naktį. Visada kreipkitės pas:

FELIKSAS KUDIRKA,
TIKRAS LIETUVIŠKAS APTIEKORIUS IR SAVININKAS
64 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

DYKAI! DYKAI!
Aš ištraukiu dantis be skausmo ir veltui tiems, kurie duoda taisyti ir naujus indėti.
Visas darbas visiškai be Skausmo.
Ofiso valandos: nuo 9 A. M. iki 8:30 P. M. Pėtnyčiomis uždaryta. Nedėliomis nuo 10 A. M. iki 1 P. M.
DR. CHAS. TESCHBERG, D. D. S.
Lietuviškas Dantistas,
Kalba lietuviškai.
500 Grand St., Kam. Union Ave., Brooklyn, N. Y

Telephone 1950 Greenpoint.
Gydau ligonius įvairiomis ligomis, o ypač mano specialė,
TAI MOTERŲ LIGOS.
DR. H. MENDLOWITZ
271 Berry St., Brooklyn, N. Y.
Kampas So. 1-mos gatvės.
Gerai įsitėmykit adresą:
DR. H. MENDLOWITZ
271 Berry Street,

Lietuviai Muzikantai.

Local No. 41, American International Musical and Theatrical Union, Inc.

Sutaisom Beną ir Orkestrą, grajinam ant visokių Balių, Piknikų įvairiausius ir naujausios mados angliškus šokius, taipgi grajiname prie Teatrų, Koncertų, Laidotuvių, Parodų, Vestuvių ir t. t. Reikalaudami gerų profesijonalų muzikantų, meldžiame kreiptis ypatiškai ar per laišką arba per telefoną, 1490 Greenpoint.

M. VAITIEKUNAS,
250 Berry Street, Brooklyn, N. Y.

Jei esi biznierius —
Atsimink, kur garsiniesi, tai ir tavo pagarsinimas nepaliks be naudos.
Šis puslapis atneštų tau daug gero. Tatgi nepamiršk.

PARSIDUODA
GROSERNIA ir BUČERNIA puikiame dviejų augštų name, prie gatvekarių, arti lietuvių bažnyčios.
Sužinoti:
214 Rippley Pl., Elizabeth, N.J.
(40)

Tel. 4428 Greenpoint.
Dr. J. Walukas
Valandos:
nuo 8 iki 10 iš ryto,
nuo 1 iki 3 po pietų ir
nuo 6 iki 8 val. vakare.
Nedėliomis pagal sutarimą.
161 No. 6-th Street,
BROOKLYN. N. Y.

Tel. Stagg 3933.
Jacob Jankowitz
Sanitary Plumbing, Heating & Gas Fitting.
Atlieka visokius darbus greitai ir pigini.
404 Keap St., Brooklyn, N. Y.

Ar Sergi?
Jei kenčiate del kompliknotos naujos ar užsenėjusios ligos ir rei kalingi specijalisto,
ATEIKITE PAS MANE
Konfidencijaliai.
Išgydau greitai patveriančiai ir už mažą atlyginimą.
Daugelio metų pasekmingos praktikos ir ilgos egzamenacijos nurodo man, koks gydymo budas reikalingas kiekviename atsitikime.
Reumatizko, Kraujo, Odos ir kitose negalėse vartoju naujausius serumus ir vakcinas, kurie pasekmingi ir Jusų darbo nesutrukdo.
Patarimai veltui
Ateik šiandie, neatidėliok.
DR. HANNON
Specijalistas
146 East 14-th St., New York
Priešais Tammany Hall
Ofiso valandos: 9 a. m. iki 4 p. m.
Vakarais: 6 iki 8 p. m.
Nedėliomis ir šventadieniais tiktai: 10 a. m. iki 2 p. m.
Atskiri laukimo kambariai.

Telephone Williamsburgh 15.
WM. SALOMON
Merchant Tailor
Siuva puikiausius drabužius ir sulyg naujausios mados.
248 Broadway,
Brooklyn, N. Y.
PARSAMDO FULL DRESS IR TUXEDO SIUTUS.

Didžiausia Brooklyne Lietuvio ČEVERYKŲ KRAUTUVĖ.
Užlaiko geriausių išdirbisčių Čeverykus: W. L. Douglas, Emerson ir kitokius. Užeikite persitikrinti.

SIMANAS POCIUNAS
127 Grand St., (kampas Berry St.) Brooklyn, N. Y.

New Plaza Hall
Dvi Didelės SALĖS Del BALIŲ, BANKIETŲ YPATNGAI VESELIJŲ IR LINKSMŲ VAKARĖLIŲ

PUIKUS KAMBARIAI MITINGAMS Arba šiaip VISOKIEMS Susirinkimams ir t. t.
A. Miller, Savininkas
121—31 Havemeyer St., 265—267 So. 1-st. St., 318—324 Grand Street,
BROOKLYN, N. Y. - - - - Telephone 4437 Stagg.

Tel. 3359 Greenpoint.
M. MIERZWINSKAS
Užlaiko DIDELĘ BUČERNĘ

Kuriose galima gauti už prieinamiausią kainą visokios mėso, užlaikomos pagal krajavą madą, kaip tai: kalakutų, ančių, vištų, jaunų paršiukų, kumpių, skilandžių visokių, dešrų ir visaip padarytos rukytos mėsos.
Visados šviežia mėsa ir čystai (švariai) užlaikoma.
M. Mierzwinskas
123—125 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Naujai inrengta
„GARSO"
SPAUSTUVĖ
atlieka
Visokius Spaudos Darbus
Nuo mažiausio iki didžiausiam
GRAŽI, ARTISIŠKA SPAUDA
Kainos prieinamos
Apskaitliavimą už darbą prisiunčia pareikalavus.
Reikale visada kreipkitės antrašu:
„GARSAS"
456 Grand St., Brooklyn, N. Y.